

ეპროდუქტი საქართველო

New
ახალი

ISSN 1987-8729

სამეცნიერო-საინფორმაციო ჟურნალი

№7 (27), ივლისი, 2013

ფასი 2 ლარი

პურის ბზავალი

პურის ბზავას და მასრას სანიმამდებო ეფექტური საშუალება

ალბანი 25 სფ.

ALBAN 25 WP.

ტელ/ფაქსი: +995 32 2 922 472
მობ: +995 599 550 497
+995 599 141 777

შტორმი

საიმედო და ძლიერი მოქმედების როდენტიციდი

შტორმი - ძლიერი ანტიკოაგულანტი, მაღალეფექტურია თავვისებრი მღრღნელების წინააღმდეგ. როგორიცაა: ბინის თავვი, ვირთავვა, მექვიშია, მემინდვრია და სხვა. შტორმი ანადგურებს იმ მღრღნელებსაც, რომლებიც გამძლენი არიან სხვა ანტიკოაგულანტი როდენტიციდების მიმართ.

გერმანული კომპანია BASF-ის
პარტნიორი საქართველოში
შპს „აგროვიტა“

თბილისი, აკ. წერეთლის 142 (სამთო ქიმიკა),
მე-2 სართ. №15; ტელ/ფაქსი: 234 16 78
E-mail: agrovitae@gmail.com
მობ: 597 17-07-01, 597 17-07-02, 597 17-07-03,
597 17-07-06, 597 17-07-72
www.agrovitae.ge

 BASF

The Chemical Company

ახალი აგრარული
საქართველო

AKHALI AGRARULI SAQARTVELO

(New Agrarian Georgia)

ყოველთვიური სამეცნიერო-
საინფორმაციო ჟურნალი.

Monthly scientific-informative magazine

ივლისი, 2013 წელი.

№7 (27)

სარედაქციო კოლეგია:

შოთა მაჭარაშვილი (მთ. რედაქტორი),
ნუგზარ ებანოძე, მიხეილ სოხაძე,
თამარ სანიაცი, ნოდარ ბრეგვაძე,
თამაზ გუგუშვილი (ინგლ. ვერს. რედაქტორი).

სამეცნიერო საბჭო:

აკადემიკოსები, მეცნიერებათა
დოქტორები, პროფესორები:
რევაზ მახაროზიძე (თავჯდომარე),
ნოდარ ჩხარტიშვილი, გურამ ალექსიძე,
ნუგზარ ებანოძე, ელგუჯა შაფაქიძე,
პეტრე ნასყიდაშვილი, ზვიად ბრეგვაძე,
ელგუჯა გუგუშვილი, ზაურ ჯულუხიძე,
ზურაბ ჯინჯიბაძე, პაატა კოლუაშვილი,
ქრისტო კახიანიშვილი, ადონ ტყეშელაშვილი,
ნატო კაკაბაძე, კუკური ძერია, კახა ლაშვი,
ომარ თევდორაძე, ნუგზარ სარჯველაძე, დავით
ბედა, თენგიზ ყურაშვილი, ზურაბ ლოლაძე,
კობა კობალაძე, ნუკრი მემარნიშვილი.

გამომცემელი:

„აგრარული სექტორის
კომპანიების ასოციაცია“ (ასკა);
Agraruli Sectoris
Companiebis asociacia (ASCA);
(Association of Agrarian Sector Companies).

საქართველოს რეგიონული ეკონომიკური
პრიორიტეტების კვლევითი ცენტრი „რეგიონიკა“;
Regionica - Georgian Research Center for
Regional Economic Priorities.

რედაქციის მისამართი:

თბილისი (0119), აგლადის ქ. № 32
ტელ/თელ: +995 (33) 2 34-76-33
+995 (99) 16 -18-31

Tbilisi (0119), Agladze str. № 32

E-mail: agroasca@gmail.com

Web: www.regionica.org/journal.html

editor of English version Tamta Gugushvili

დააკაბდონა გიორგი მაისურაძემ

ჟურნალი ხელმძღვანელობს
თავისუფალი პრესის პრინციპით.

The magazine uses the principal of free press.

© საავტორო უფლება დაცულია.

the author right is protected.

რეფერირებადია 2011 წლიდან

დაბეჭდა შპს „გამომცემლობა კოლორში“

Tbilisi
tel./fax: (+995 32) 2 35 10 05.
tel.: (+995 32) 2 34 76 33,
(+995 32) 2 34 45 37

ნომერი wai ki TxavT:

6 sasofI o-sameurneo dani Snul ebi s
mi wi s ucxoel ebze gasxvi sebi s Sesaxeb
dani is moqal aqisaTvis sarCel is
clakmayofil ebam da saqarTvel os
kanonSi ucxoel Ta mier sasofI o-
sameurneo dani Snul ebi s mi wi s SeZe-
ni s SemzRudavi muxl ebi s gauqmebam
j aWvuri rea qcia gamoi wvia.

12 `si nJentas- sasaTbure
pomi dvri s hibri debi
yvel aze saadreo hibri di maRal -
mozardi pomi dvrebi s bazar ze.

14 (NEO) novatorul i teqnoI ogiebi
qarTvel i fermerebi sTvis
warmodgenil ia uekl o mayvl is,
Jol os da marwyvis Tanamedrove
j iSebi.

5 saqarTvel os sofl is
meurneobi s mecnerebaTa
akademiam fermerTaTvis
ufaso konsul taciebi daiwo

9 sofl is meurneobi s
mecnerebaTa akademi a da
saerTaSori so organi zaciebi

11 gadawyvetil ebi s
demokrati ul i wesi T mi Reba

18 vaSl is baRis gaSeneba

23 disvel i - `puris yana 2013-

24 natural uri Rvini s gamofena
l ondonSi - "RAW - 2013"

25 zaza darsavel iZe -
qvevri s Rvini s mwarmoebel i

26 kvebi s faqtoris
mni Svel oba mecxovel eobaSi

29 saqarTvel os mecxovel eoba
XXI saukuni s pirvel
aTwl eul Si da mi si
ganvi Tarebi s perspeqt i vebi

33 feromoni ani damWerebi
mavne mwerebi s wi naaRmdeg

34 ki dev erTxel qarTul i
tyi sa da tyi s damcav
nargaobaTa Sesaxeb

36 maRal xarixiani,
uxvmosavl iani mzesumziris
da simindis saTest e masal a
Sps `agrovit asgan-

38 veterinari a umTavres
yuradRebas moi Txovs

Jurnal i `axal i agrarul i saqarTvel o- gTavazobT!

Jurnal Si erTi kvadratul i santimetri sarekl amo farTis
Ri rebul eba Seadgens: ydi s meore gverdze _ 60 TeTrs (mTI i ani
gverdi _ 350 I ari), bol oswina gverdze _ 50 TeTrs (mTI i ani
gverdi _ 300 I ari), bol o gverdze _ ukana ydaze _ 60 TeTrs
(mTI i ani gverdi _ 350 I ari). Si da gverdebze _ 35 TeTrs (mTI i ani
gverdi _ 200 I ari).

Jurnal i „axal i agrarul i saqarTvel o“ referirebadia 2009
wl idan. samecniero statii s mocul oba reziumis Tanxl ebi T ar
unda aRematebodes 1,5 interval iT, 12-iani SriftiT nabeWd 5
Tabaxi s gverds.

Jurnal i sgamowera Segi Zl i aTpresis gavr cel ebi ssaagentoebi s:
`el vaj is- (tel.: (032) 2-38-26-73; (032) 2-38-26-74); `saqpresa+- (577 97 90 10);
`saqarTvel os fosta- (577 117 272).

1 wl iT Jurnal is gamowera dagij debaT 24 I ari, 6 Tvi T _
12 I ari.

კლბანი 25 სვ.

ნაწლავურ კონტაქტური მოქმედების მალაღეფექტური ინსექტიციდი

ანადგურებს მღრღნელი, მენადმე და მწუნნი მავნებლების ფართო სპექტრს. თანაბრად და ძლიერად მოქმედებს მავნებლების ყველა სტადიაზე როგორც ზრდასრულზე (იმავგო), ისე სხვადასხვა ხნოვანების მატლებზე

გამოყენების რეგლამენტი

		
კულტურა	მავნე ორგანიზმების დასახელება	გამოყენების დოზა
თავთაფიანი მარცვლოვნები	ამიერკავკასიის პურის ბზულა <i>Zabrus teneprioioles</i>	200გ/100კვ თესლი
კარტოფილი	მახრა <i>Gryllotalpa Gryllotalpa</i>	400გ/10კვ ქატო
სიმინდი	სიმინდის ხეატარი <i>Agrotis spp</i>	300გრ/10კვ ქატო

სათესლე მასალის დამუშავება: მარცვლის დამუშავებისას საჭიროა გამოვიყენოთ ავზი დასამუშავებელი სათესლე რაოდენობის მიხედვით. სათესლე მასალაზე პრეპარატი აღნიშნული დოზის მიხედვით უნდა დავიტანოთ დანამვის წესით ისე, რომ პრეპარატი მოხვდეს ყველა მარცვალს.

მისატყვილებელი მასალის დამზადება: პირველ რიგში საჭიროა პრეპარატის ზემოთ აღნიშნული დოზის მიხედვით 10კვ ქატოსთან შერევა, გულდასმით გადარევით. მას ემატება 500გრ შაქრიანი წყალი. უნდა მოერიოს ნელა დანამვით (5ლ წყალი დოზაზე). დამზადებული სატყუარა სალამოს საათებში დაყარეთ მცენარის ძირას (4კვ/1000მ²). მორწყვის შემდეგ მისატყვილებელის ეფექტი უფრო ძლიერდება. გამოყენებისას აუცილებლად გამოიყენეთ რეზინის ხელთათმანები.

საქართველ ოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიამ ფერმერთათვის უფასო კონსულტაციები დაიწყო

საქართველ ოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიასი გამოაქვეყნებდა სპეციალურ დარგობრივ გუფებს, რომლებსაც ხელმძღვანელებენ ობიექტების კოორდინატორები.

საქართველ ოს ფერმერებმა სოფლის მეურნეობის ნებისმიერ დარგში მათთვის საინტერესო თეორიულ და პრაქტიკულ საკითხებზე კონსულტაციებისთვის შეუძლიათ მიმართონ ტელეფონით, ვებ-გვერდით ან ელექტრონული ფოსტის საშუალებით აკადემიის ობიექტების კოორდინატორებს.

ფერმერების მოქოვნებისა და ვებ-გვერდითი განხილვის მიხედვით შესაძლებელია აგრეთვე ობიექტების კოორდინატორების სხვადასხვა აკადემიასი, სადაც ფერმერები მიიღებენ შესაბამის კონსულტაციებს სოფლის მეურნეობის ამა თუ იმ საკითხზე. სხვადასხვა დროს დატარებულმა დამატებითი კვლევებმა.

იმ შემთხვევაში, თუ საკითხების რაოდენობა და ფერმერთა დაინტერესება რომელიმე რეგიონში დიდია, შესაძლებელია ობიექტების კოორდინატორების სხვადასხვა ფერმერთან კატარვლის ადგილებზე.

აკადემიის ობიექტების კოორდინატორები მიმართულ ებების მიხედვით:

1. მენაქეობა – აკადემიკოსი ნოდარ ცხარტიშვილი – ბინა 2 36 00 16; მობ.: 599 51 88 58;
2. მერვინეობა – აკადემიკოსი გურამ პაპუნიძე – ბინა 2 7 50 21; მობ.: 599 50 61 25;
3. მხილეობა – აკადემიკოსი იუზა ვასაძე – ბინა 2 23 21 51; მობ.: 577 40 76 31;
4. ცაიდაცირუსები – აკადემიკოსი ვლერიან ჩანავა – ბინა 6 45 38 (ოზურგეთი-ანაძე); მობ.: 599 53 22 25;
5. მინდვრისა და ბოსტნულის კულტურები – აკადემიკოსი პეტრე ნასიდაშვილი – ბინა 2 30 26 28; მობ.: 599 26 83 51;
6. მცენარეთა დაცვა – აკადემიკოსი გურამ ალექსიძე – ბინა 2 36 00 16; მობ.: 593 20 07 93;
7. მიწათმოქმედება – აკადემიკოსი გივი ჩაგურაშვილი – ბინა 2 53 39 61; მობ.: 599 63 12 34;
8. სასოფლის-სამეურნეო ეკოლოგია – აკადემიკოსი w/k ტამაზ ტურმანიძე – ბინა 2 38 61 32; მობ.: 591 17 04 96;
9. აგროქიმიკატების გამოყენება – აკადემიკოსი გოგოლა მარგველაშვილი – ბინა 2 38 61 34; მობ.: 599 63 14 61;
10. მეცხოველეობა – აკადემიკოსი ჯემალ გუგუშვილი – ბინა 2 69 40 24; მობ.: 577 41 29 23;
11. საკვებმომარაგება – აკადემიკოსი გოგოლა ტურაგლაძე – ბინა 2 95 36 58; მობ.: 577 46 11 44;
12. ვეტერინარია – აკადემიკოსი ტენგიზ ყურაშვილი – ბინა 2 31 48 18; მობ.: 599 58 55 16;

13. მეცხოველეობის პროდუქტების გადამამუშავება – აკადემიკოსი ჯურაბეგ ტყეშელაშვილი – ბინა 2 37 18 52; მობ.: 577 57 77 71;

14. მებრუნეობა – აკადემიკოსი w/kg გიორგი ნიკოლაიშვილი – მობ.: 597 31 33 11;

აკადემიკოსი ტამაზ კუნუღია – ბინა 2 38 29 28; მობ.: 599 50 38 16.

15. სოფლის მეურნეობის მექანიკა – აკადემიკოსი რეზო მაქარაბიძე – ბინა 2 61 00 26; მობ.: 599 53 52 82;

16. სოფლის მეურნეობის ელექტრიფიკაცია და ავტომატიზაცია – აკადემიკოსი არჩილ ვასაძე – ბინა 2 22 53 53; მობ.: 577 79 91 91;

17. სასოფლის-სამეურნეო ჰიდრომელიორაცია – ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ირაკლი ყურაშვილი – ბინა 2 22 22 42; მობ.: 555 23 23 73.

18. სასოფლის-სამეურნეო პროდუქტების შენახვა და გადამამუშავება – აკადემიკოსი ნუგზარ ბარათურია – ბინა 2 22 66 46; მობ.: 599 43 15 14.

აკადემიკოსი ტენგიზ ნანიტაშვილი – ბინა 2 33 27 37; მობ.: 599 71 55 33

19. მეთევზეობა – აკადემიკოსი რევაზ ჩაგელაშვილი – ბინა 2 23 28 74; მობ.: 599 93 96 00;

20. მეფუტკრეობა – ბიოლოგიის აკადემიური დოქტორი ბორისვილიძე – ბინა 2 60 70 16; მობ.: 593 65 69 92.

კონსულტაციები უფასოდ!

საქართველ ოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია

აკადემიის ობიექტების კოორდინატორებთან კონტაქტების შესაძლებელია განხორციელდეს შემდეგი მისამართზე: 0102, თბილისი, ივანე ჯავახიშვილის ქუჩა # 51;
ელ. ფოსტა: gaas.georgia@gmail.com; mailto:gaas.georgia@gmail.com; fermer-academy@mail.ru;
ვებ-გვერდი: www.academy-as-georgia.dsl.ge; www.academy-as-georgia.dsl.ge.
ტელეფონები: 294 13 21 (591 32 34 63); 294 13 20 (593 314 143).

„unda vi codeT, rom ar is iseTi faseul oba, roml is gayi dva ar SeiZl eba. aravi s — arc mefes, arc prezidents, arc patriarqs — aqvs ufl eba, gayi dos qarTul i mi wa. me mi nda Tqveni yuradReba mi vaqci o ucxoeTSi mcxovreba qarTvel xal xs. Zal i an xSi ri SemTxve- vaa, rodesac isini Txoul oben moqal aqebas da imaT ar aZl even moqal aqebas. isini unda dabrundnen saqarTvel oSi“.

srul I ad saqarTvel os kaTol I kos-patriarqi II Ia II

სასოფლი ო-სამურნეო დანი სნული ების მივის უცხოელ ებზე გახვი სების სესახებ

ა რნი სნული მიმოხილვის მომზადების აუცილებლობა საკარტველ ოს მივის კანონმდებლობაში დრესარსებულ მავითარებამ განაპირობა, რადგან სახელმწიფო სასოფლი ო-სამურნეო მივის გახვი სების ურტიერთობებს არასრულიყოფილად აწვდის. მავითარება კი დეფრო დამზი მდამსემდეგ, რაკანონი უცხოელ ფიზიკური პირის მიერ საკარტველ ოსი ნებისმიერი სახის სასოფლი ო-სამურნეო დანი სნული ების მივის სეზენა ნებადართული გახდა.

ა რნი სნული პრეფერენცია განაპირობა საკარტველ ოს საკონსტიტუციო სასამართლის 2012 წლის 26 ივნისის გადაწყვეტილებამ (საყმეზე „დანიის მოვალეაე ჰეიკე გრონკვისტი საკარტველ ოს პარლამენტის წინააღმდეგ“), რომლის თანახმად საკონსტიტუციო სასამართლომ არაკონსტიტუციურად ცნო და ზალი ადარგული ადგამოაცხადა „სასოფლი ო-სამურნეო დანი სნული ების მივის საკუთრების სესახებ“ საკარტველ ოს კანონის მე-4 მუხლის რიგი ნორმები, რომლებიც უცხოელის მიერ სასოფლი ო-სამურნეო დანი სნული ების მივის სეზენას ზრდავდა.

დანიის მოვალეაე აკისრავს სარცელის დაკმაყოფილებამ და საკარტველ ოს კანონში უცხოელთა მიერ სასოფლი ო-სამურნეო დანი სნული ების მივის სეზენის სემზრდავი მუხლი ების გაუყმებამ აწვდის რეაქცია გამოიწვიოდა დრეს

საკარტველ ოსი უცხოელ ფიზიკური პირების მიერ სასოფლი ო-სამურნეო დანი სნული ების მივის ნაკვეთების სეზენის ფაქტები საკმაოდ ხსირია.

კიდეფრო ხსირია უცხოელების მიერ საკარტველ ოსი დაფუძნების იურიდიული პირის სასული ების მივის სეზენის ფაქტები, რაკ განპირობებულა ია იმით, რომ საკარტველ ოს კანონმდებლობამ ამ სფეროში მაქსიმალურად ლიბერალიზაცია და რაიმე სემზრდავი ან ტუნდაკმაკონტროლებელი ნორმების არსებობის მივის კანონმდებლობის, საემიგრაციო შესახებ მწიფო პოლიტიკის არასრულიყოფილების გამო, დრეს ვირებთ სურათს, როდესაკარტული სასოფლი ო-სამურნეო მიების დიდ ნაწილში ვარბი მოსახლეობისა და დემოგრაფიული პრობლემების

მკვლევების ეკონომიკურად დუქვირი მოვალეების ხელის ვდეება. სედეგად კი ვირებთ ცენის მიების ხარჯზე სხვა ვყეების მოგვარებულ საკუთარ დემოგრაფიულ და ეკონომიკურ პრობლემებს და სამაგეროდ ცენის ვყენისათვის სემნილი გაცილებით უფრო დიდ საფრტხეს. მივის, საემიგრაციო კანონმდებლობისა და პოლიტიკური ნების უკონობის გამო უცხოელს საკმაოდ დაბალ ფასად ნაიდ მივავა ამავე ფრტობების დასამუშავებლად კიდეფრო მეტი თავისი თანამოვალეების ვყენისათვის სემოვანისა და დასახლების სეზენის ები ობა აყვს. მიების არნახული და უპრეცედენტო მცული ობით გაყიდვა მართო მივას კი არ უკარგავს საკარტველ ოს მოვალეებს, არამედ ვყენის დემოგრაფიული სიტუაციის და საკარტველ ოს მოვალეებისათვის დასაყმებისა და ეკონომიკურ მაკვენების აუარესებს.

ცენ უცხოელების წინააღმდეგ არ ვართ, მაგრამ მიგვაწვია, რომ კანონმდებლობა პირველი რიგის ადგილობრივი მოსახლეობის ინტერესების

dacvas unda uzrunvel yofdes. politika imdagvarad unda moewyos, rom adgil obrivi mosaxl eoba umiwod, dausaqmebel i ar darces, sofel i ar daical os da ar dakargos Tavisi funcia, aman sofl ad umu-Sevrobisa da si Ratakis ki dev ufro zrdar gamoiwvi os.

probl emis masStaburobis miuxedavad, am etapze ar SevecdebiT sasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwis kanonmdebl obis srul mimoxil vas. es am publ ikaciaSi SeuZl ebel ic iqneba, aramed, yuradRebas gavamaxvil ebT sasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwis ucxoel i fizikuri pirebis mier Sesyidvis Sesazl ebl obaze da am mxriv arsebul saerTaSoriso gamocdil ebaze. vfiqrob, aRniSnul i mimoxil va Ti-Toeul CvenTagans azris Camoyal i bebaSi daexmareba, Tu ra SeiZl eba SeiZl os kanonmdebl obaSi, rom arsebul i viTareba gamoswordes.

aRniSnul i miznis misaRwevad, mokl ed ganvixil avT evropis kavSirisa da zogierTi sxva evropul i qveynis kanonmdebl obas. kerZod:

dani a

daviwyoT evrokavSiris wevri saxel mwifos - daniis magal iTiT. es SemTxvevemet interesiwevs, radgan saqarTvel oSi dRes arsebul i viTareba da sakonstitucio sasamarTl os uprecedentო gadawyvetil eba swored am saxel mwifos moqal aqis sarCel ma gamoiwvia.

daniis kanonmdebl obis Sesabamisad, miuxedavad misi garegnul i liberal uri xasiaTisa, aq qonebis SeZena sakmaod rTul i da xangrZlivi procesia. qonebis SeZena gansakuTrebiT rTul ia ararezidentebisaTvis. maT daniasi ar SeuZl iaT SeiZinon qoneba gar da SemTxvevebisa, rodesac:

- isini arian evrokavSiris sxva wevri saxel mwifoebis moqal aqeebi da iuridiul i pirebi da muSao-ben an saqmi anoben daniasi;

- isini arian araevrokavSiris romel ime saxel mwifos moqal aqeebi da ukanasknel i 5wl isganmavl obaSi daregistrirebul ni arian daniasi, rogorc mudmivi rezidentebi;

- aqvT mopovebul i Sesabamisi nebarTva daniis iusticiis saministrosgan.

rogorc vxedavT, magal iTad, Tu daniasi Casul ia saqarTvel os moqal aqean iuridiul i piri da mas ukanasknel i 5wl is ganmavl obaSi

am qveyanaSi mudmivi cxovrebis damadasturebel i registracia ara aqvs, daniis iusticiis saministros Sesabamisi nebarTvis garese is miwas ver SeiZens. Tu vigul isxmebT, rom aseT SemTxvevaSi iusticiis saministro nebarTvas ar gascems, maSin saerTodac ver SeiZens.

daniis kanonmdebl obagansakuTrebiT mkacria zafxul is dasasve-nebel i saxl ebis SeZenastan dakav-SirebiT. es gansakuTrebiT Tval - Sisacemia popul arul da strategiul ad mniSvel ovan zRvis sanapiroze, sadac moqmedi special uri SemzRudavi wesebi „anti germanul i wesebiTaa“ cnobil i. al baT martivi gasagebia, rom es regul aciebi SemuSavebul ia germanel ebismier sanapirozol Si sakuTrebis SeZenis SesazRudavad.

rumineTi

moqal aqeebis armqone pirebs, ucxoel fizikur daiuridiul pirebs ruminetsi miwis SeZena mxol od saerTaSoriso xel Sekrul ebiT gansazRvrul i wesis Sesabamisad, aucil ebl ad nacval gebis principiT SeuZl iaT.

es niSnavs, rom ruminetsic ucxoel ismier miwis da maT Soris sasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwis SeZena Sesazl ebel ia qveynebs Soris Sesabamisi saerTaSoriso xel Sekrul ebis arsebobis SemTxvevaSi da isic mxol od im pirobis gaTval iswinebiT, Tu meore qveyanac ruminetis moqal aqeebs anal ogiur ufl ebas miscems.

latvia

latviis miwis privatizebis kanonmdebl obis Sesabamisad evrokavSiris arawevri saxel mwifos

moqal aqeebs da iuridiul pirebs miwa da tye ar SeuZl iaT SeiZinon!

bul gareTi

bul gareTis SemTxveva CvenTvis saintereso, radgan es qveyana bunebrivi da infrastruqturul i pirobebiT Cveni msgavsia. aq ucxoel moqal aqeebs SeuZl iaT sasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwis SeZena mxol od im SemTxvevaSi, Tu isini bul gareTsi daaregistrireben SezRudul i pasuxismgebl obis kompanias. es regul acia ucxoel (aramoqal aqe) fizikur pirebs miwis pirdapir SeZenas uzRudavs, Tumca iuridiul i piris dafuZnebis Semdgom es sakmaod martivi xdeba.

aRniSnul i regul ireba Zal ian waagavs saqarTvel oSi sakonstitucio sasamarTl os gadawyvetil ebis Zal asi Sesvl amde arsebul viTarebas.

moqal aqeebis armqone pirebs, ucxoel fizikur daiuridiul pirebs bul gareTsi miwis SeZena mxol od im SemTxvevaSi SeuZl iaT: Tu isini im qveynis moqal aqeebi arian, romel Tanac bul gareTs 2007wl is 1 ianvis Semdeg Sesabamisi saerTaSoriso xel Sekrul eba aqvs dadebul i; Tu qonebas miRebs memkvidreobiT; Tu aris evrokavSiris moqal aqe, romel sac aqvs mudmivi adgil samyofel i bul gareTsi; Tu aris evrokavSiris TviT dasaqmebul i fermeri da miwas bul gareT-Si dasasaxl ebl ad da samuSaod yidul obs.

mniSvel ovania, rom evrokavSiris qveynebisTvis arsebobs liberal uri da „Sinaurul i“ regul ireba, xol o arawevri qveynebisatvis cal saxad moqmedebs zemoT mocemul i

SezRudvebi da maT Tavisi saxel iT faqtobrivad ar SeuZl iaT sasofl o-sameurneo miwis SeZena.

ukraina

sainteresoa evrokavSiris aravevri saxel mwifos – ukrainis magal iTic, romel sac Zal ian didi miwis resursebi aqvs da garkveul-wil ad Sesazl ebel ia, rom ise Zl ier ar ufrTxil debodes sakuTar ekonomikur simdidres, rogorc Cvensavi Tmciremi wiani qveyana.

sagulisxmoa, rom ukrainaSi cararis dasvebuli ucxo qveynis fizikuri pirebis mier sasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwis SeZena. Tumca, aqac moqmedebis iuridiuli piris daregistrირების გზით miwis Sesyidvis sqemebi da aseve advili Sesazl ebel ia 50 – wliani ijaris gaxerxebac.

mol dova

mol dovas respublikis SemTxvevaSi arasasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwis SeZena SeuZlia nebismier pirs - moqal aqes, aramoqal aqes, fizikur Tu iuridiul pirs. rac Seexeba sasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwas, aq gamonakl isia dasvebuli moqal aqebis armqone pirebsa da ucxo qveynis iuridiul pirebze. mol-dovis kanonmdebl obis Sesabamisad, am ukanasknel Tara aqvT sasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwis Sesyidvis ufl eba.

zemoT warmodgenili masalis zogadi xasiaTis miuxedavad, unda aRiniSnos, rom miRebuli informacia swori daskvnebis safuZvels iZl eva, rom: sasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwa nebismier saxel mwifosi strategiuli daniSnul ebis obieqtadaa miCneuli da aRniSnulidan gamomdinare, msofilios umravles saxel mwifosi am tipis miwebis ucxoel ebze (moqal aqebis armqone pirebze) gasxviseba ZiriTadad akrZal ul ia, an dasvebulia mxol od garkveul i da konkretul i winapirobebiT mxol od SezRudul i pirebis aTvis.

aseve, mniSvnel ovania, rom zog qveyanaSi SezRudvebi arsebobs iuridiuli pirebis mier sasofl o-sameurneo daniSnul ebis miwebis Sesyidvazec. aq gvxdება garkveuli regul ireba, winapirobebi (magal iTad garkveuli raodenobis winaswari investiciis ganxorციელება) aseT Sesyidvebtan dakav-

SirebiT, romelic arTul ebs an garkveul moTxovnebs awesebs.

zogjer arsebobs saxel mwifo organoebis mier special uri, damatebiTi nebarTvis miRebis Semaferebeli procedura, xol o zog SemTxvevaSi ki Cven vxedavT, rom qonebis Sesyidvaze pirdapiri akrZal vebi konkretul i adgil ebis da konkretul i pirebis gaTval iswinebiT arsebobs.

am anal izidan Cndeba ki Txva, Tu evropis demokratiეbsი ar moqmedebს saqarTvel oSi dRes arsebuli liberal uri kanonmdebl obis msgavsi kanonmdebl oba, maSin Cven ratom unda viyot maTze ufro liberal urebi.

asevemniSvnel ovania, rom zemoaRniSnul i anal izi qmnis safuZvel s, rom mxol od qveynis gadasawyvetia misi kanonmdebl obis struqtura. aseve mniSvnel ovania, yvel a qveyana kanonmdebl obas awesrigebdes imdagvarad, rom qveyanaSi ekonomikuri mdgomareobis gasaumj obesebl ad da saxel mwifo interesebis dasacavad bal ansi daicvas.

svanairad, rom vTqvaT, Citi bdRvnad unda Rirdes. Tu miwis gasxviseba ucxoel ze dasvebul ia, maSin es unda xdebodes mxol od im SemTxvevaSi, Tu misi Semosvli saqarTvel oSi investiciad, qveyanaSi ful is Semodinebad da qveyნი saTvis ekonomikuri efeqtis მიმცემად CaiTvl eba.

im SemTxvevaSi, Tu es procesi saxel mwifos mier ar kontrol deba da ucxoel isaTvis miwis SeZenis ar aris dawesebuli investiciis saval debul o mocul oba, amasTan Tu qveyanaSi izrdeba umuSevობა, uaresdeba demografiuli vitარება da qveyana ar iRebs Sesabamis ekonomikur efeqts, maSin cal saxaa, rom aseTi „regul ireba“ saxel mwifosaTvis saziანობა da aucil ebl ad unda gamoswordes.

vfiqrob, faqtebi da argumentebi iZl eva safuZvel s, davaskvnaT, rom ar arsebobs zogadad miRebuli bariერი da saqarTvel os SeuZl ia მიიRos gadawyvetil eba misi ekonomikuri, social uri da politიკური interesebis Sesabamisad. miwis kanonmdebl obaSi sakiTxebi unda daregul irdes imdagvarad, rom dacul i iyos saqarTvel os yvel aze ufro didi simdi dre – qarTul i miwa da saqarTvel os moqal aqe.

*mamuka maTiasvili
samarTl is doqtori*

komentari

saqarTvel os parlamentis Tavmjdomარის დავით usufasvili's gancxadebiT, parlamenti sasofl o-sameurneo miwebis ucxoetis moqal aqebisTvis sakuTrebaSi gadacemis akrZal vis sakiTxze didi xania muSaobs.

rogorc usufasvili acxadebs, aRniSnul i sakiTxi bevr qveyanaSi, maT Soris evrokavSiris wevr saxel mwifoეbsი gansakuTrebul ad regul irdeba da bevrgan sakuTrebaSi miwis gadacema saerTod ikrZal eba.

misive TqmiT, parlamenti matoratoriumis gamocxadebis Taobaze gadawyvetil eba მიიRo. Tumca, rogorc parlamenti Tavmjdomარე aRniSnavs, es ar Seexeba imesakuTreეbs, visac Tavის droze miwa kanonit dadgenil i wesiThqondaT SeZenil i.

„es imas niSnavs, rom xvალ da zeg verc saqarTvel os moqal aqe da verc ucxoel i sxva ucxoel ze miwas ver gayid's. miwa SeiZl eba gadaeces xangrZlivi ijarit Tusxva pirobebiT. es aris mniSvnel ovani RonisZleba ara investiciebis sawinaaRmdეgod, aramed - investiciebis mosazidad limitom, rom sasofl o-sameurneo miwar unda iyos spekul acilis sagani, rogoradac is iqca saqarTvel oSi“, – ambobs usufasvili.

amasTanave, rogorc parlamenti Tavmjdomარე aRniSnavs, mniSvnel ovania gaTval iswinebul i iyos saqarTvel os mosaxl eobis mdgomareoba.

„is, rom sofl ad mcxovrebi mosaxl eobis umravlesoba siRatakis zRvars qvemoTaa da izul ebul ia gayidos miwa, es ar niSnavs imas, rom xvალ da zegac ase iqneba. amitom am mZime periodSi Cven svxagvarad unda davexmarot maT da mivcet saSual eba isromon. rodesac qveynis mosaxl eobis 50%-mde swored sofl is meurneobit irCens Tavs, maTi umiwod datovebar aris swori saxel mwifoეbrivi politika“, – aRniSnavs usufasvili.

sofl is meurneobis mecni erebaTa akademi a da saerTaSor iso organi zaci ebi

Tanamedrove pi robebsi sofl is meurneobis ganvi Tareba saerTaSor iso kvl evi T organi zaci ebTan myari da efeqtiani urTierTobis gareSe, romel ic unda emyarebodes Tanamedrove kvl evis meTodebs, mi Rebul i Sedegebis gazi arebas, erTobl iv kvl evebs, saerTaSor iso sakvl ev cen- trebSi axal gazrda mecni erTa kval ifikaci is amaRl ebas da sxva, SeuZ- l ebel ia.

sofl is meurneobis mecni erebaTa akademi as urTi- erTTanamSroml obis memorandumebi gaformebul i aqvs daefeqturad TanamSroml obs iseT organi zaci- ebTan, rogoric aa: mSral i regione bis saerTaSor iso kvl eviTi centri „ikarda“ (q. al epo, siria); „simi ti“ – xorbl is da simi ndi sel eqci is saerTaSor iso cen- tri (q. mexiko, meqsika); „ikrisati“ – naxe vr ad tro- pikul i regione bis kvl eviTi centri (q. pataCeru, indoeTi); „ipgri“ – amJamad „bi oversi ti“ – mcenare- Ta genetikuri resursebis kvl evis centri (q. romi, ital ia); mcenareTa genetikuri resursebis evropi s kooperirebul i programa (q. romi, ital ia); „aci ro“ mebstneobis msofl io centri (taivani); „sipi“ – kartofil is saerTaSor iso kvl eviTi centri (q. l i- ma, peru); CineTis sofl is meurneobis mecni erebaTa akademi a (q. pekini, CineTi); boni s uni versi teti (q. bo- ni, germania); vavil ovis memcenareobis instituti (q. sankt-peterburgi, ruseTi) da sxva.

qvemot mokl ed ganvi xil avTim Sedegebs, rac am or- gani zaci ebTan urTierTobi Taa mi Rebul i.

sasofl o-sameurneo kul turebis mosavl i anobis amaRl eba da sel eqci a

qarTvel i mecni erebi smier ukanasknel wl ebSi gamoc- dil i da Seswavl il ia „ikardadan“ da „simi tidan“ mi Re- bul i 20 aTasamde erTwl iani kul turebis genetikuri forma da ni muSi. amJamad 14 sauke Teso j i Si a Seqmnil i da gamocdil i, maTgan 3 – xorbl is („ai si“ – danergil ia 9000 ha-ze, „mcxeTa 1“ danergil ia 6000 ha-ze, „Jinval i“ – danergil ia 1500 ha-ze); qeri – 4 („TeTnul di“, „mcxe- Ta“, „bazal eTi“, „j vari“, sul danergil ia 1200 ha-ze); muxudo – 2 („el eqsiri“ da „aragvi“ – danergil ia 70 ha-ze), ospi – 2 („pabl o“ da „wil kani“, danergil ia 500 ha-ze); simi ndi s hi bri debi („qarTul i 9“ – danergil ia 5000 ha-ze, „iveria“ – danergil ia 2000 ha-ze), aseve da- patentebul ia 2 j i Si, „wil kani 4“ da „werovani 5“, rom- l ebi c Seqmnil ia „simi tis“ masal is da „aj ameTis TeT- ris“ Sej varebis Sedegad. soia-1 („j vari“ – danergil ia 2000 ha-ze). maTi mosavl i anoba da mavnebl ebi sa da da- avadebebi s mi marT gamZl eoba manamde arsebul j i Sebsa da hi bri debs saSual od 30-40%-i T aWwar bebs.

xorbl is a da simi ndi s sel eqci a

xorbl isa da simi ndi s sel eqci is ganxriT Seswavl il ia 200-ze meti „simi tis“ mier warmodgenil i j i Si da hi bri di. gamoyofil i hi bri debi rekomendebul ia teniani da mSra- l i (sarwyavi) subtropikebi saTvis zRvis doni dan 600 m-mde. aRni Snu- l i hi bri debi Sesafasebl ad ferme- rebs gadaeca.

„simi tis“ masal ebidan gamoiyo „Sarkis“ da „nemuras“ xorbl is ori xazi da gamocada l omTagoras me- Tesl eobis meurneobaSi, sawarmoo pi robebsi (samxreT saqarTvel os

fermerul i meurneoba). 2005-2006 wl ebSi aRniSnul i meurneoba stabil ur mosaval siZl eoda – 4,5 tona ha-ze. 2007 wel s „nemuras“ mosaval ma 5,8 tonas miARwia, xol o „Sarkisam“ – 6,4 t/ha., ramac mniSvnel ovnad (50%-iT) gadaaWarba sxva j iSebis mosavl ianobas. amasTan, damakmayofil ebel i iyo cil is Sedgenil obis done marcval Si. amJamad aRniSnul i j iSebi fermerul meurneobebSi mravl deba.

„aci rostan“ urTierToba

am organi zaciasTan TanamSroml obi T Cveni mecnier ebis mier miRebul i da saqpatentSi daregistr irebul ia: soias j iSebi – „sabostne“ da „mwvaneparkiani“. pami dori – „saadreo“; barda – „sabostne“; l obio – „sabostne“ da „mra val marcval a“.

mcenareTa genetikuri resursebis Seswavi s mi zni T

evropis kooper irebul i programis fargl ebSi mniSvnel ovani samuSaoebi tardeba. ukve wl ebia, rac Cveni akademia am organi zaciebTan TanamSroml obs. qarTvel i mecnier ebi Sesabami seqsper tTaj gufebis muSaobaSi aqtiurad arian CarTul ni. saqarTvel oSi ukve orj er Catar da saer TaSor iso Sexvedra – vazis da gogrovani kul turebis genetikuri resursebis Seswavi isa da gamoyenebis mimarTul ebi T, sadac evropis mra val i qveynis war momadgenel ebma mi iRes monawil eoba. qarTvel i mecnier ebi aqtiurad arian CarTul ni iseTi j gufebis muSaobaSi, rogoric aa: vazis, ql iavi, vaSl i, xorbali, qeri, Warxali, gogrovnebi, bostneuli kul turebi da sxva. wl ebis ganmavl obaSi sofl is meurneobis mecnier ebaTa akademia iyo da aris aseTi Sexvedrebi, konferenci ebsa da TaTbi rebis organi zatori. magram aq unda aRiniSnos erTi mniSvnel ovani probl ema, rac am organi zaciebTan urTierTobas arTul ebs. saqme exeba sawevro gadasaxads. rogorc dasaxel ebaSi c Cans, es aris kooper irebebe damyarebul i organi zacia, sadac saqarTvel os gadasaxadi sxva qveynebTan Sedarebi T mqi rea, magram CvenTvis esec SeuZl ebel ia. ase rom, amJamad 14 aTasi evroa, romel sac akademia, rasakvir vel ia, misi usaxsrobi dan gamomdinare, ver ixdis da ris gamoc SeiZl eba qveyanas wevrobis ufl eba Seuwydes, rac Zal zed dasanani iqneba.

mcenareTa genetikuri resursebis Senaxvisa da gamoyenebis mi zni T mi waTmoqmedebis institutSi „ikardas“ daxmarebi T 2004 wl idan mcenareTa genetikuri resursebis banki funqციონი rebs, sadac 40° tempera-

turaze inaxebam indvris kul turebis 4000-mde ni muSi. momaval Si vime dovnebT saer TaSor iso organi zaciebis daxmarebi T genbankis bazaze mcenareTa Senaxvis grZel vadiani sacavi Camoyal ibdes.

mebaReobis, mevenaxeobisa da meRvineobis institutSi „bioversitis“ daxmarebi T pirvel ad saqarTvel oSi yurZnis adgil obrivi j iSebis kol eqcia Sei qma (300 kul turuli da vel uri j iSi). amJamad isini ukve gadatani l ia sxva adgil ebSi (qarTli, kaxeTi).

momaval Si gaTval iswinebul ia xexil ovani da kakl ovani kul turebis anal ogiuri kol eqciis Seqmna.

„ikrisatTan“ urTierToba ZiriTadad ori mimarTul ebi T mimdinareobda: tkbil i sorgos hibridebis SemotaniTa da gamocdi T da inseqti ciduri mcenaris „nimis“ Cvens pirobebSi Seswavi T. pirvel sakiTxTan dakavSirebi T Semotani l ia sorgos 6 hibridi, romel ic aRmosavl eT saqarTvel os sxvadasxva raionSi gamocada. gamoirCa ori hibridi, roml ebi c Saqris maRali Semcvel obi T xasiaTdebi an da rasac SemdgomSi al ternatiul i sawvavis sawarmoebl ad didi mniSvnel oba aqvs. rac Seexeba „nimis“ Tesl s, misgan damzadebul i nayenebi maRali repel enturi Tvisebebi T xasiaTdeba iseTi mniSvnel ovani mavnebl is mimarT, rogoric aa amerikul i TeTri pepel a, ris gamoc mi zanSewoni l ia am mcenaris indoeTidan Semotana da dasavl eT saqarTvel os subtropikul zonaSi gavr cel eba.

aseve mniSvnel ovania CineTis sofl is meurneobis mecnier ebaTa akademia Tan TanamSroml oba, sai danac Cven Semovitanet da gamovcadeT bostneuli kul turebi: pami dori, Cinuri kombosto, gogra da sxva. Tumca maTma gamocdam Cvens pirobebSi dadebi Ti Sedegi j erj erobi Tar mogvca.

gacil ebi T meti efeqtianobi T gamoirCeva CineTidan introduciul i amerikul i TeTri pepel as bunebrivi mtris „Cioia kuneas“ aWaris pirobebSi gamoyeneba. baTumis SemogarenSi orj er 50 da 100 aTasi parazi tul i mweri gavuSvi T da dRes isini efeqtianad monawil eoben am metad mniSvnel ovani mavnebl is regul irebaSi.

„ikardas“ daxmarebi T Seviswavi eT da aRmosavl eT saqarTvel oSi davnergeT qarismieri eroziisagan dacvis kompl eqsuri RonisZiebebi, sadac ZiriTadi yuradReba bel tis gadabrunebis gareSe ni adagis damuSavebasa da mra val wliani bal axebis naTesebs da eTmo. aRniSnul ma RonisZiebeba ekonomia kur adac gamarTl a da isini fermerul meurneobebSi dai nerga.

aseve „ikardasTan“ TanamSroml obi T moxer xda aRmosavl eT saqarTvel os pirobebi saTvis wyl isa da sasubebis racional urad gamoyenebi T marcvl ovani kul turebis wel iwadSi ori mosavl is miRebis teqnol ogi is Seswavi l a da war moebaSi danergva.

ukve meore wel iwadia, rac akademia bonis universitetis mecnier ebis ganvi Tar ebis centr Tan TanamSroml obs. erTobl ivad iswavi eba – codnis gavr cel eba sofl is mosaxl eobaSi. saki Txi ganvixil eT Sesabamis saer TaSor iso seminarze, romel ic Catar da akademiaSi (18 april i), sadac Cveni qveynis wamyvanma organi zaciebma, special istebma, mecnier ebma, fermerebma da bonis universitetis mkvl evarebma aqtiuri monawil eoba mi iRes.

akademia aqtiurad TanamSroml obs ruseTis mecnareobis institutTan, romel ic amave dros aris sxva saer TaSor iso organi zaciebis war momadgenel i

mcenareTa genetikuri resursebis Seswavl is xaziT. saqarTvel oSi xorbl is da qeris jiSebis Sesaswavl ad iaponel mecnierebTan erTad (osakas universiteti) ramdenime eqspedicia Catar da, xol o mimdinare wel s dagegmil ia kol egebis Camosvl a hol andiidan da samxreT koreidan, sadac gaTval iswinebul ia sal aTis, ispanaxis da sxva bostneul i kul turebis genetikuri resursebis erTobl ivi Seswavl a.

mniSvnel ovania qarTvel agrarikos mecnierTa saerTaSoriso simpoziუმებსა და კონფერენციებსი მონაწილეობა. აკადემიის წარმომადგენლები საქართველოში არიან ცენტრალური აზიისა და სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების აგრარული კვლევების გლობალური ფორუმის საკოორდინაციო საბჭოს მუშაობაში, სადაც ისინი ამჟამად მნიშვნელოვანი ორგანიზაციების საკმანობაში მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ.

არსაწინასწარი ისიც, რომ აკადემიის წევრებმა გასულ წელს მონაწილეობა მიიღეს და მოხსენებები გამოსცემენ ისეთ მნიშვნელოვან საერთაშორისო ტაბირებში, როგორც ანატოლიის სამიტი (თურქეთი); ზოოტექნიკური მეცნიერება (უკრაინა); ევროპის მცენარეულ გენეტიკური რესურსების ბეთაჯგუფის ტაბირი (საფრანგეთი); აგრარული კვლევების საერთაშორისო პროგრამის სქდომა (ირგიზეტი); ვაილიების მე-3 საერთაშორისო კონფერენცია (რუსეთი); სამეცნიერო-ტექნიკური კონფერენცია (ბულგარეთი) და სხვა.

უდავოდ დიდი გამარჯვებაა აკადემიის სპეციალისტების მიერ მომზადებული პროგრამის „ფაოს“ მიერ „აბრეშუმის“ საქვეყნო არიარება. ცენი სპეციალისტები მდინარე წელს მიწვეული არიან იტალიაში, სადაც ამ პროგრამის ოფიციალური განხილვა კატარდება და ეს ამ პროგრამის შესაძლო დაწინაურების კარგ საშუალებაა.

ახალგაზრდა მეცნიერთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით მნიშვნელოვანი როლის ეთმობა გატარებულ „სიჯიარის“ საერთაშორისო ცენტრების დახმარებით

ჯირების გრძელვადიანი კურსები გაიარეს ახალგაზრდა სპეციალისტებმა ამერიკის შერთული შტატების, ავსტრალიის, იტალიის, გერმანიის. მოკლევადიანი კურსები – სირიის, პოლონეთის, ცეხეთის, პერუს, ინდოეთის, ისრაელის, უზბეკეთის, ყაზახეთის, ტაივანის და სხვა.

საერთაშორისო ორგანიზაციების დახმარებით სპეციალური კურსები გაიარეს აკადემიის სისტემის ახალგაზრდა სპეციალისტებმა ინგლისურ ენის შესასწავლად და სხვა. აქვე გვინდა აღვნიშნოთ, რომ აკადემიის ყოფილი არზრდილი დრეს აქტიურად თანამშრომლობს საერთაშორისო კვლევით ცენტრ „სიმითსი“ (მეცნიერება), როგორც ერთ-ერთი პროგრამის ხელმძღვანელი.

აკადემიის ზემაწინასწარი ცენტრებთან ერთობლივი კვლევების გაგრძელება მომავალშიცაა გათვალისწინებული, ახალი პარტნიორების მოძებნისა და მათთან თანამშრომლობის დასაწყობად კი ახალი მიზნების დასახული.

გურამ ალექსიძე
აკადემიის, საკარტველი ოსოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი.

კომპერირება

გადაწყვეტილების დემოკრატიული უსიტ მი რება

საოფისო-სამეურნეო კოოპერაციების გადაწყვეტილების მი რება დემოკრატიული უსიტ მოხდება, თუმცა მოგება კონებრივი მონაწილეობის მიხედვით გაიყოფა.

„არაკვს მნიშვნელოვან ბაერტი პაის მფლობელები იყნები თუ ანის, კოოპერაციაში გადაწყვეტილების მი რება დემოკრატიული პრინციპის მიხედვით მოხდება და მისი წევრობის უფლება სხვადასხვა კონებრივი სიკეთის მკონეპირს შეეძლება,“ – აცხადებს აგულაშვილი.

მისივე ტყმით, საკარტველი ოსი კოოპერაციების სისტემა გაამართლებს და ამის გარანტი მწერების წარმომადგენლებს იმაგალიტოებდა, რომლებიც დრეს კოოპერაციის შემწის სურვილი ტგამოდან.

სადავრვეო ეკსპერტის გიორგი გიგოლაშვილის განცხადებით კი საკარტველი ოსი ერთობლივი მუშაობის კულტურა ნაკლებად განვითარებულია და კოოპერაციების სისტემის შემწის და მოყოლილებას უნდა დასწირდებოდეს.

მისივე ტყმით, ეს არაერთგვაროვანი და ერთგვაროვანი, არამედ მრავალგვარი პროექტია, რომელიც უნდა შედგება აგრადარვევის განვითარებას უნდა შეუწყოს ხელი.

მისივე ტყმით, კოოპერაციის სისტემის წარმომადგენლები განხორციელებს შემტხვევაში ფულის ბრუნვასთან ერთად რისკების შემცირება და აგრადარვევაც არსებულზე მეტად განვითარდება, თუმცა უნდა აწერი კოოპერაციების სისტემაზე იკნება დამოკიდებულია.

აგრარული კომიტეტის თავმჯდომარე ეკსპერტის პოზიციას ნაწილობრივ იზიარებს და აცხადებს, რომ კარტველები, მაგალიტად, ცინელების განსხვავებით, კოლექტიურ შრომას შეეუფლები არიან, თუმცა ეს იმას არ ნიშნავს, რომ კვენის ხელისუფლებამ მოსახლეობას მსოფლიოში აწობიებული პრაქტიკა არ უნდა შეტავაზოს, თანამონაწილეობის, როდესაც მოსახლეობაში, განსაკუთრებით კი მცირემიწიან მწერებს, ამის დიდი სურვილია.

„სკეპტიციზმი ალბათ ხალხს კოლმეურნეობის გამოცდილების გამო გადმოჰყვება, თუმცა მსურს უნდა დავარწმუნო, რომ კოოპერაციები აბსოლუტურად განსხვავებული სისტემა იკნება, რომელიც დემოკრატიული პრინციპების მიხედვით,“ – აცხადებს აგულაშვილი.

„სინჯენტა“ - სასათბურე პომიდურის ჰიბრიდები

„სინჯენტა“ (Syngenta) არის ქიმიკატების და ტესტების მწარმოებელი გლობალური კომპანია, რომელიც მისი პროდუქციის გამუდმებულ მზრუნველობას უზრუნველყოფს. მისი მთლიანი შემოსავალი 2012 წელს 1 200 000 000 აშშ დოლარს შეადგინდა. მარალ ხარისხიანი კამპანიაში მონაწილეობის შედეგად, ბოსნიის და კოსოვოს რეგიონებში მარალ ხარისხიანი ჰიბრიდები, რომელთა შორის სასათბურე პომიდურის ჰიბრიდებიც არის, მოიპოვა აღიარება და მხარდაჭერა. ქვემოთ მოთხრობილია ზოგიერთი მათგანის დეტალური აღწერა და მათი მახასიათებლები:

ბოსონია (T-47821)

ყვითელი სასათბურე ჰიბრიდი მარალ - მოზარდი პომიდურების ბაზარი

2012 წლის მოვლის მეთოდის შესახებ:

მსხმოიარობის დასაწყისი - 52-54-დღე;

პირველი მწვანე ნაყოფის მწვერვალის მასა - 250-270 გ.

საშუალო მწვერვალის მასა - 210 გ.

მოსავლიანობა მსხმოიარობის პირველ 12 კგ/მ²;

მოსავლიანობა პირველ ციკლზე - 20,5 კგ/მ² (9 მწვერვალი);

● ნაყოფების გამოტანის დასაწყისი, ყველაზე ადრე;

● შეფერილობა იდეალური მწვანე-ყვითელი;

● ტენდენცია აყვანილობის დასაწყისში დასუსტებული;

● აყვანილობის დასაწყისში მწვანე.

**ფანტასტინა F1
სტაბილური ჰიბრიდი მწვანე
საშენი**

მარალ მოზარდი პომიდურის პირველი და მეორე ციკლის მოსავალიდან მოწყობილია დასუსტებული მწვერვალი:

● ზღირი, მარალის დასაწყისიდან დასუსტებული მწვერვალი;

● მწვანე მარალის მწვერვალი, მარალის ტემპერატურის მართვა;

● მოკლე მწვერვალი, მარალის მწვერვალი, მარალის ტემპერატურის მართვა, მარალის ტემპერატურის მართვა.

● მარალის მწვერვალი, მარალის ტემპერატურის მართვა, მარალის ტემპერატურის მართვა.

● გამოიწვევს კლადოსპორიუმის მარალის გამომწვევას;

● გამოიწვევს მარალის ხარისხიანობის (ფერი, სეზონის ხარისხიანობა, ტრანსპორტის უნარი).

ნაყოფები:

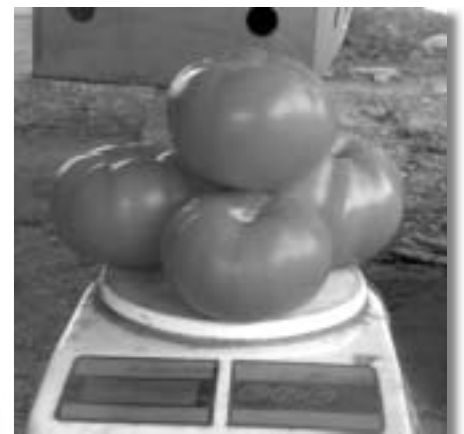
● ნაყოფის საშუალო მასა - 170-190 გრამი;

● მარალის მწვერვალი, მარალის ტემპერატურის მართვა;

● მარალის მწვერვალი, მარალის ტემპერატურის მართვა;

● ნაყოფების ზალიანი მარალის ტემპერატურის მართვა, მარალის ტემპერატურის მართვა;

● მარალის მწვერვალი, მარალის ტემპერატურის მართვა.

პანკრა (T-47810)

ყვითელი ნაყოფები

მარალის მწვერვალი: HR:ToMV, V, Fol1-2, Ff1-5, For; IR:M

● **მწვერვალი:**

მარალის მწვერვალი პომიდურის პირველი და მეორე ციკლის მარალის მწვერვალი მოსავალიდან

● **მწვანე:**

● სასათბურე ჰიბრიდი, მარალის მწვერვალიდან 58-60-დღე, ნაყოფების სტაბილური მარალის მწვერვალი;

● მარალის მწვერვალი მარალის მწვერვალიდან;

● ზღირი მარალის მწვერვალი, მარალის მწვერვალიდან.

- Zalian uxvmosavl iani;
- generatiul i tipis ZI ierimcenare.

nayofi:

- nayofebis saSual o wona 260-280 g, pirvel mtevbneSi 450 g-mde. erTi mtevnis wona 1,5 kg.

- muqi wiTel i, mbrwyinavi feris, gamZl ea pigmenturi I aqianobis mi marT;

- nayofebi Sebrtyel ebul i, co-taTi waxnagovani formis;

- Zalian magari da transportabel uri, daskdomisadmi gamZl e;

- aqvs SesaniSnavi gemovnur iTvisebebi.

ZiriTadi upiratesobani:

- nayofebi:

- nayofebi gamoTanabrebul i da magari, Zalian kargi xarixsis;

- axasiaTebsmuqi wiTel i Sefer-va ideal uri brwyinviT;

- mcenarezec dasasawyobopi robeSic xangrZl ivi Senaxvis dros inarCunebs saukeTeso sasaqonlo maxasiaTebI ebs;

- Riatiptisgeneraciul i ZI ierimcenare;

- mtevbnebis raodenoba 15 da meti;

- dgomis sixSirepirvel cikl Si 2,8-3,0 mcenare, meoreSi – 2,5 mcenare/m;²

- meore cikl Si irgveba pirvel imtevnis ayvavebamde.

zemoxsenebul i hibridebis Teslebis SeZena SesaZl ebel ia sinJentas produqciis specializebul maRaziaSi, romelic mdebar eobs

q. Tbilisi, wereTI is gamz. # 140a.

carini F1

- gamodgeba 2 cikl Si mosayvanad – (meore cikl Si ukeTavl ens TavS);

- rekomendebul ia 7-8 mtevanze datoveba;

- dagvianebiT krefis dros ar kargavs xarixsx; SesaZl ebel ia nadrevis krefac yinvebis dawyebamde.

nayofi:

- 190-210g. xasxasa muqi wiTel i mbrwyinavi feriT

- aqvs erTgvarovani Seferva, Sevsebul ia;

- SemodgomiT didi temperaturis ryevis da tenianebis pirobeSi inarCunebs ideal ur fers, ar skdeba;

- magari, kargaduZl ebs transportirebas.

boderini

- indeterminantuli, Zalian pl astiuri hibridi;

- ideal urad modis rogorc pirvel , aseve meore cikl Si.

rTul pirobeSi gamonaskvismaral i unari uxvi mosavli sawindaria. Ideal urad gamoTanabrebul i da SeferII i nayofebi 160-170gr. mTeI i sezonis gamnavl obaSi.

zurab I ol aze
Syngenta Agro AG
 amierkavkasiis warmomadgenl obis
 direktori, biol ogiis
 mecnier ebaTa akademiuri doqtori

zurab iakobaSvil i
Syngenta Agro AG
 amierkavkasiis warmomadgenl obis
 marketingismenejeri/meTesleobis
 special isti, biol ogiis mecnier ebaTa akademiuri doqtori

USAID-ის ახალი ეკონომიკური შესაძლებლობების ინიციატივა (NEO) ნოვატორული ტექნოლოგიები კარტოფლის ფერმერებისთვის

ბოლო 20 წლის განმავლობაში ამერიკელი მხარხმარებლის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მეშვეობით 1.5 მილიარდი დოლარი დახარჯდა კარტოფლის მოსავლის გაზრდის მიზნით. USAID-ის პროექტები მიზნად ისახავს, დახმაროს კარტოფლის მოსავლის გაზრდა და ზღვრული დემოკრატიის მსხვერპლების პროცესში და მოქმედების ინიციატივები, რომელიც მიმართულია ეკონომიკური განვითარების დაწყების, დემოკრატიული ინსტიტუტების განვითარებისა და ადგილობრივი სახელმწიფოების სისტემების გაუმჯობესების სკენ. USAID-ის მიერ დაფინანსებული ახალი ეკონომიკური შესაძლებლობების ინიციატივა NEO-ის პროგრამა და მისი მიზანი სოფლის მეურნეობის შემოსავლის ზრდა, სირიის დონორების დახმარება, სასურსათო უსაფრთხოება, სერცულეონების მკურნალობის ეკონომიკური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, იზღუდება და ადგილობრივი პირებისთვის მათი სახვების მოვლა-პატრონობის მიზნით დახმარება, იმ ტემბისთვის დახმარების გაწევა, რომელიც სტიქიური ან სხვა მოვლენების შედეგად დაზარალებულნი არიან.

პროექტის ერთ-ერთი კომპონენტი სოფლის ეკონომიკური განვითარებაა, რომელიც, ზირითად, სასაქონლო და მსხვილ ფერმერებთან მუშაობს. მისი მიზანი არის ბიზნესის გაზრდა, ხელსეუობა და გაუმჯობესება. დახმარება, შესაბამისად, საერთო კონკურსის შედეგად სერცულეონების საერთო სისტემით შევსება. პრიორიტეტები ზირითად რეგიონების მიხედვით იკვთება – რომელი რეგიონის ტრადიციული ადგილობრივი ტურაა, ან აგრობიზნესის შესაძლებლობების განვითარება და ა.შ.

მნიშვნელოვანია, რომ მიზნობრივად სერცულეონების სასაქონლო-სამეურნეო კულტურები, რომლებიც პროექტის მიერ იყნა და იგეგმება. კერძოდ, როგორც NEO-ის არჩევანის, სამეგრელოს რეგიონის აგროკლიმატური პირობების შესაბამისად იქნა, რომელიც, ზედმეტი ზალისხმების და ხარჯის გაწევის, არასეზონური კულტურების მოყვანის. ზუსტად ეს ვითარება იყნა გამოყენებული სამეგრელოს მარყვობის და ბოსტნულის კულტურების სატურების ტურია გრუნტის თანხების დასაზრდად.

კარტოფილი

როგორც სოფლის ეკონომიკური განვითარების საკითხების NEO-ს მრცევი რუსუდან მდივანი არჩევანის, მიმდინარე ველი. თანხების

პირველი ველი თანხის, რომელიც სასაქონლო-სამეურნეო კულტურების თანხების დატემა. ახალი აგენტი გადამამუშავება გეგმდება, რათა ახალი სრული და შეიკრას. NEO პროექტის დაფარვის რეგიონის – მცხეთა-მთიანეთის და რაჭა-ლეჩხუმის იკმება კარტოფლის ადგილობრივი მესხების ბაზები. მიუხედავად იმისა, რომ ამ რეგიონისთვის კარტოფილი ტრადიციული კულტურაა, კარტოფილი მოსავლიანობა აკრძალულია, რაც უხარისხო სასხვერპლი და მავალი ტექნოლოგიების არსებობის გამო. დრეს კარტოფლის შესხვერპლის სისტემის არსებობა პრობლემური საკითხია, თუმცა, აკრძალვისთვის, რომელიც კარტოფილის შესხვერპლი

ადგილობრივი თანხების, იდეალური პირობებია. ეს პრიორიტეტულია მნიშვნელოვანია, რადგან კარტოფილი ტრადიციული დანიშნულების კულტურაა და ტრადიციული კულტურების სასხვერპლი და მავალი ადგილობრივი მესხებისთვის. სიგნალი უნდა ითქვას, რათა იგი იმპორტზე დამოკიდებული არ იყოს. ეს თანხების, ფაქტობრივად, სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის თანხების.

კარტოფლის რუსუდანის ტემბით, საერთო სისტემის ფარგლებში, საერთო ჯამში, 12 ბენეფიციარი სერცულეონი და მარტო ხარისხის სასხვერპლი და მავალი ადგილობრივი რეგიონის აგროკლიმატური პირობებისთვის, მარტო მოსავლიანია. არჩევანის, რომელიც NEO-მ ბენეფიციარების თანხების საერთო სისტემით უზრუნველყო. თანხების მოყვანის მიხედვით მნიშვნელოვანია, როგორც დიდი მნიშვნელობის თანხების, ზოგადად, სასაქონლო-სამეურნეო კულტურების, რადგან ეს სისტემა რესურსების და ხარჯების მნიშვნელოვან ზრდას იწვევს. ახალი ტექნოლოგიები მნიშვნელოვანია თანხების დახმარებისთვის და მისი მოსავლიანობა 30 პროცენტით ზრდას იწვევს. თანხების სასაქონლო-სამეურნეო რეგიონისთვის, რომელიც პროექტის ფარგლებში იგეგმება. – „ცხადია, ველი ადგილობრივი თანხებისთვის, მაგრამ პროექტის თანხების ინდივიდუალური, მისი გრანტიდან გამოდინარე, მოსავლი 10-დან 20 პროცენტამდე ზრდას იწვევს. თანხების უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიერ სერცულეონების სხვა სოციალური სტატუსის მქონე თანხების ან სოციალური დახმარების“ – დაზნის რუსუდან მდივანი.

ვაზი

მეორე კომპონენტის მეორე პროექტი ვაზის თანხების მოყვანა. როგორც რუსუდან მდივანი არჩევანის, თანხების

ganmavl obaSi vazis maRal i xaris-xis sargavi masal a saqarTvel oSi ar iwarmoeba. vazis adgil obrivi j iSe-bis sanerge l eCxumSi, sofel tvIS-Si gakeTda. saTburSi namyeni nergi iwarmoeba, xdeba misi stratifici-reba da ukve mwvane nergis warmoe-bac. SerCeul ia oTxi adgil obrivi j iSi: „muj ureTul i“, „usaxel au-ri“, „col ikauri“ da „al eqsandro- ul i“. sanerges fargl ebSi gaSenda saZireTa da sanamyeneTa sadedeebi, saidanac samynobi masal ebi mudmi- vad aiWreba da aRar iqneba romel i- me komponentis SeZenis saWi roeba. beneficiars, aseve, gadaeca mynobi- saTvis saWi ro yvel a Tanamedrove teqno logiuri xel sawyo.

Txil i

proeqtis meore komponenti, sa- megrel os regionSi Txil is sa- kiTxebzec muSaobs. rusudan mdi- vanis ganmar tebi T proeqtis mi zani mavnebl ebiT gamowveul i mosav- l is danakargebis Semcirebis gziT Txil is mosavl ianobis gazrdaa. Txil is sademonstracio baRebze mavnebl Ta kontrol is sxvadasx- va meTodebis danergvis gziT fer- merebs eqnebaT Tval saCinoeba, rom meqanikuri da biol ogiuri brZol- l is RonisZieba ara mxol od efeq- turi, aramed gacil ebiT martivi da ia fia. mavnebl ebis SemcirebiT ki mosavl is danakargebi mcirdeba. aRniSnul i proeqtis fargl eb- Si NEO 83 beneficiars exmareba. dafuZnda Txil is mwarmoebel Ta asociacia, romel sac Sesabamisi aRWurvil oba gadaeca. aRniSnu- l i proeqtis fargl ebSi mzaddeba Txil is oTxi ZiriTadi mavnebl is gavr cel ebis monacemTa baza, ro- mel ic internetSi ganTavsdeba. monacemTa baza Txil is mavnebl e- bis probl ematiki T dainteresebu- l i pirebisaTvis erTgvari megzu- ri iqneba, rac maT brZol is Ronis- Zi ebebis da masStabebis dagegmvaSi daexmareba.

xil i

NEO-s meore komponenti, romel- ic sofl ad ekonomikis ganviTa- rebas uwyobs xel s, oTx regionSi – mcxeTa-mTi aneTsi, Si da qar TI Si, samegrel o-zemo svaneTsi da raWa- l eCxumi qvemo – svaneTsi muSaobs.

proeqtis mrCevel i sofl is eko- nomikis ganviTarebis sakiTxebSi, edvard Sermadini aRniSnavs, rom kvl evis safuZvel ze regionis spe- cifiki dan gamomdinare ukve Camo- yal ibebul ia sofl is meurneobis dargis is seqtorebi, romel Ta mxardaWeri Tac NEO proeqt iT da- debiT zegavl enas moaxdens mrava- l i fermerul i meurneobis ganvi- Tarebaze. kvl evis procesSi Car- Tul ebi iyvnen adgil obrivi da sa- erTaSoriso eqsper tebi. erT-erTi mimarTul eba mexil eobaa. Si da qar- TI Si moewyo xuTi sanerge, saerTo farTobi T 5,5 heqtari, sadac aris vaSl is, msxl is, ql iavis da bl is axal i Tanamedrove j iSebi. I apa- raxia axal saZireebze, warmoebis axal teqno logiebze. ital iidan 27 j iSis vaSl is, msxl is, ql iavis da bl is nergebia Camotanil i. am sanergeebidan SesaZl ebel i iqneba daaxl oebi T 110 aTasi nergi iwar- moos, romel Ta SeZenasac Zal ian bevri fermeri SeZl ebs. fermerebs aseve SeeZl ebaT yovel wl iurad daaxl oebi T 50 heqtari farTobi axal i intensiuri xil is baRebi gaa- Senon. NEO proeqtis mxridan aseve uzrunvel yofil ia nergis warmoe- bis mTel i cikl is ganmavl obaSi sa- erTaSoriso da adgil obrivi eqs- per tebis mxridan konsul taciebis da treningebis miwodeba rogorc mernerge, aseve mexil e fermerebi- saTvis. sanergeebis srul i war- madoba miRweul i iqneba momaval wel s, Tumca mimdinare wl is Se- modgomisTvis ukve SesaZl ebel ia

daaxl oebi T 25 aTasi nergi SesTa- vazos fermerebs.

kenkra

NEO-m mxari dauWira kenkrova- ni kul turebis sanergeebis Camo- yal ibebasac. moewyo sami sanerge samegrel os, raWis da Si da qar TI is regionebsi. warmodgenil ia uekl o mayvl is, Jol os da marwy- vis Tanamedrove j iSebi. Semodgo- misTvis, Semdgom ki ukve gazafxu- l isTvis SesaZl ebel i iqneba kenk- ris mwarmoebel i fermerebis aTvis 100 aTasamde marwyvis, 60 aTasamde Jol os, 5 aTasamde uekl o mayvl is nergis SeTavazeba.

aseve kenkris mimarTul ebi T, NEO proeqtis mxridan samegrel os regionSi, kerZod wal enj ixaSi da zugdi dis municipal itetebSi marwyvis warmoebis 10 sademonst- racio nakveTi moewyo. warmodge- nil ia marwyvis mokl e dRis da ne- itral uri dRis j iSebi. dai nerga marwyvis warmoebis Tanamedrove teqno logiebic, rac amaRl ebul i bedebis, cel ofnis mul Cis, wve- Tovani sarwyavi sistemis da fer- tigaciis sistemebis gamoyenebas ukavSi rdeba. fermerebma marwyvis sademonstracio nakveTebidan uk- ve ai Res 12 tonamde mosaval i mai- sivi niSsi da mosaval s Semodgomazec el ian. aRsanisnavia, rom samegre- l os fermerebs saqarTvel os sxva regionebsTan SedarebiT marwyvis mosavl is miReba gacil ebiT ad- re SeuZl iaT. aq mniSvnel ovania is garemoeba, rom samegrel oSi fer- merebma Tval naTl iv dainaxes – Txil is garda SesaZl ebel ia sxva

kul turebic iyos saintereso da intensiuri teqno logiebis saSu- al ebiT SeiZl eba gacil ebiT meti Semosaval i miRon, vidre Txil i- dan iReben.

bostneul i

edvard Sermadinis Tqmi T, ki dev erTi mimarTul eba, romel ic proeqtis mier gamoikveTa, mebstneobis ganvi Tarebaa. proeqtma mxari dauWira bostneul is warmoebas rogorc Ria gruntSi, aseve gauT-

bobel i saTburis pi robebsi. samegrel oSi moewyo 11 sademonstracio saTburi, saidanac xuTi sal aTas awarmoebs – fermerebma sal aTis mosaval i marti-april is periodSi ukve mi i Res da mi awodes adgil obriv sadistribucio kompanias; sami saTburi kitris warmoebaze muSaobs da adgil obriv bazars awvdis; ori – marwyvis warmoebaze da erTi ki pami dvr is warmoebaze. sademonstracio saTburebis gamoyenebi T proeqti popul arizacias uwevs axal teqno logiebs da imedovnebs, rom momaval Si bevri fermeri da interesdeba anal ogiur biznesSi investireba ganxorciel os.

edvard Sermadini aRni Snavs, rom proeqtma samegrel oSi aseve dauWira mxari Ria gruntze bostneul is warmoebas. Sida qarTI Si da mcxeTa-mTianeTSi moewyo bostneul is saCi Ti i eebi, sadac fermerebma bostneul is Ci Ti i kasetebis, subst-ratis da dawwimebis sistemebis gamoyenebi T gauTbobel saTburebSi awarmoes. warmoebul i bostneul is Ci Ti i gadairgobostneul issademonstracio nakveTebze, sadac aseve warmodgeni i i qna Tanamedrove

teqno logiebi: amaRi ebul i bedebi, mul Cireba, wveTovani morwyvis da fertigaciis sistemebi. fermerebi sademonstracio nakveTebSi awarmoeben sxvadasxva bostneul s: pami dors, kitrs, badrij ans, yvavil ovan kombostos. NEO marTavs treningebis da konsul taciebs, sadac fermerebs saSual eba aqvT mebstneobis dargSi mi i Ron informacia Tanamedrove teqno logiebs da praqtikul ad naxon aRniSnul i teqno logiebi sademonstracio nakveTze rogor muSaobs.

meteosadgurebi

rogorc edvard Sermadini aRni Snavs, NEO-m ki dev erT mni Svel ovan mimarTul ebas dauWira mxari. es aris sasofi o-sameurneo kul turebis daavadebebis da mavnebl ebis menegmentis Tanamedrove meTodebi. misi Tqmi T, umetes SemTxvevaSi daavadebebTan da mavnebl ebTan brZol a spontanurad da iseT fazebsi xdeboda, roca ar iyo efeqturi. NEO-m mxari dauWira daavadebebis da mavnebl ebis adreul i Setyobinebis servisis danergvas, romel ic meteosadgurebi dan momaval informacias eyrdnoba, ri Tac isazRvrebba ama Tu im daavadebis gavr cel ebis riskebi sasofi o-sameurneo kul turebze. Sida qarTI - Si dai dga cxra meteosadguri, romel ic qarel isa da goris raionebs srul ad faravs. proeqtis gran-

tiori kompaniis „agroqarTI is“ meSveobi T grantiori fermerebi sargebl oben SMS servisi T da maT aqvT informacia, rod is aris saWi-ro Sewamvl a da ama Tu im daavadebis gavr cel ebis saSi Sroeba. am etapze es exeba vaSl is da msxl is kul turebis daavadebebis da mavnebl ebis gavr cel ebas, SemdgomSi ki amasetapobivrad bostneul i kul turebis da xil is sxva saxeobebis paketebic daemateba. servisis danergvis Semdgom Semcirebul ia Sewamvl ebis jeradoba, rac fermerebisaTvis mni Svel ovan danazogia. am etapze 1700-mde fermeri i Rebs am informacias. mimdinare wl is ivl is Si teqno logiebi T mosargebl e beneficiarebis ricxvi, savaraudod, 6000 fermeramde gairdeba, rac, saerTo j amSi, eqvsiaTas heqtramde farTobs dafaravs.

futkari

NEO sofi is ekonomikuri ganviTarebis komponentis fargl ebSi aseve anxorciel ebs mefutkreobis sawarmoo j alWis ganviTarebis xel Sewyobas. mcxeTa-mTianeTSi, raWa-l eCxumSi, samegrel o-zemosvaneTSi da Si da qarTI Si, yvel a im regionSi, sadac proeqti muSaobs, saerTo j amSi mefutkreTa oTxi asociacia Camoyal ibda. proeqtis mrCevel i sabazro urTierTobebis sakiTxebSi irakli Tol oraia aRni Snavs, rom SeirCa 34 mefutkre, romel Tac grantis saxiT saerTo j amSi 500 ska gadaecaT. misi Tqmi T, fermerebi j er ki dev iyeneben e.w. dadanbl atis tipis skebs, romel ic moZvel ebul i teqno logiisaa, samuSaod mZimea, Znel ia skis gadaadgil ebac. proeqtis beneficiarebs gadaecaT axal i, l angstrotis tipis skebi, roml ebic aTCarCoiania, damzadebul ia ufro Txel i masal isgan, samuSaod bevrad msubuqi da martivia. am tipis skebze morgebul ia Tanamedrove mefutkreobis teqno logia, romel ic korpusebi T muSaobas iTval iswinebs gansxvebi T dadanbl atisgan, romel ze muSaobac CarCoebi T mimdinareobs, rac sakmaod Sromatevadia. misi ve ganmarTEbi T, es sawarmoo tipis skaa, romel sac bevri upiratesoba aqvs. mTavari ki is aris, rom nakl ebi Sromi T meti TafI is mi Rebaa Se-

saZl ebel i. am SemTxvevaSi, Cvens pi-
 robebSi cki, SesaZl ebel ia mefut-
 krem 300-500 skas mouaros im dros,
 rodesac dadanbl atis tipis skebSi
 ganTavsebul futkris 150-200-ze
 met oj axs ver uvl is.

garda amisa, beneficiarebs ga-
 daecaTyvel asaWi ro inventari da
 xel sawyo, special uri teqno o-
 giebi da, rac Zal ze mni Svel ova-
 nia, ewevaT teqniki daxmareba-
 swavl eba, konsul taciebi futk-
 ris sworad movl is Sesaxe b.

irakli Tol oraia aRni Snavs, rom
 proeqtTan muSaobs amerikel i eqs-
 perti, romelic wel iwadSi ramden-
 jer me Camodis saqarTvel oSi da sa-
 muSaoebis mimdinareobas akvirde-
 ba, treningebs utarebs beneficiar
 mefutkrebs da aseve yvel a dain-
 teresebul pirs. aRni Snavia, rom
 proeqtis fargl ebSi gamocxade-
 bul i vakansiis Sedegad moxda oTxi
 gamocdil i mefutkris daqiraveba.
 maT CautardaT treningi da maTi
 meSveobiT adgil ze xdeba proces-
 sis monitoringic da beneficiare-
 bis teqniki daxmarebac. mokl ed
 rom Sevaj amoT, proeqtis mier sami
 mimarTul ebiTxorciel deba daxma-
 reba: Tanamedrove skis movl a-pat-
 ronoba; daavadebaTa kontrol i;
 mosavl isaReba-dabinaveba.

turizmi

winaswari kvleebiT gairkva,
 rom mcxeTa-mTianeTSi mosaxl e-
 obis Semosavl is erT-erTi didi

wyaro turizmia da rogorc irak-
 li Tol oraia aRni Snavs, aqedan
 gamomdinare, gadawda am mimar-
 Tul ebiT daxmareba. gamocxadda
 sagranto konkursi da rva proeq-
 ti dafinansda – suvenirebis war-
 moeba, samTo banaki, saTavgada-
 savl o banaki, vel osipedebis da
 samTo-al pinisturi inventaris
 gaqiraveba, restorani, kafe, xev-
 sureTis ganviTarebis asociaciis
 daxmareba, samTo saxli al pinis-
 tebisTvis. dasaqmda adgil obrivi
 mosaxl eoba.

suvenirebis qarxana Combimap-i
 erT-erTi warmatebul i proeqtia.
 misi produqcia mTel i saqarTve-
 los masStabiT iyideba, aseve, ga-
 formebul ia kontraqti Tbil i-

sis aeroportis mmarlvel kompa-
 nia „tavjorjiasTan“ da yvel a im
 qveynis aeroportebSi, sadac aR-
 niSnuli kompania muSaobs, iyide-
 ba sofel aragvispiris sawarmoSi
 damzadebul i suvenirebi. mniSv-
 nel ovania, rom Sedegad aragvis-
 pirSi 16 samuSao adgil i Seiqmna.
 proeqtis sagranto programaSi
 CarTvis Semdeg ormagad gazar da
 aragvis saTavgadasavl o centris
 Semosavl ebic, romelic duSeTsi,
 sofel Tval ivSi mdebareobs. aq
 aris vel osipedebis da samTo in-
 ventaris gaqiravebis centri, ro-
 mel sac grantis fargl ebSi gada-
 eca sxvadasxva saWi ro inventari,
 maT Soris banakebis keTil mowyo-
 bisatvis saWi ro mowyobil obebi.

NEO New Economic Opportunities Initiative
 ახალი ეკონომიკური შესაძლებლობების ინიციატივა

gTxovT TqvenTvis saintereso Temebze SekiTxvebi
 da rekomendaciebi mogvawodoT sainformacio
 furcel ze regionis mixedvit mititebul misama-
 rTze.

pasuxebi ixileT Jurnal „axali agrarul i saqar-
 Tvel os“ momdevno nomerSi:

saxel i, gvarl _____
 mi samarTi _____
 tel .. _____
 el . fosta _____

ვასლი სბარის გასენება

დასარგავი მასალა და ხეობის გამოყენების მიზნით ვასლის სბარის პროდუქტი უმნიშვნელოვანი ფაქტორებია. დასარგავად დაბალი ხარისხის ნერგების გამოყენების შემთხვევაში შეიძლება სასურველი მოსავალი ვერ მიიღოთ. ვასლის მწარმოებლები მაქსიმალურად უნდა ეცადონ საუკეთესო ხარისხის ნერგების შეიძინონ და მცენარეთა მოვლის საუკეთესო მეთოდები გამოიყენონ.

ნერგების სექვეტამდე საწირობა შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით: სანერგედან უნდა მიიღოს გარანტია ხის მდგრადობის, ხარისხის და დაავადებების და მავნებლების არარსებობის შესახებ. ვასლის სარგავი მასალის მიმწოდებელ სანერგეს უნდა ჰქონდეს ნერგის ხარისხის უზრუნველყოფის სასუალეები და მონაწილეობდეს მავნებლების და დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლის სერტიფიკაციის პროგრამაში.

ნიადაგის მომზადება

როგორც წინა ნომერში აღვნიშნეთ, დარგვამდე ნიადაგი გულდასმით უნდა მომზადდეს: სარეველები მოცილები მისთვის საწირობის მისი რამდამა შენახვა, მოხვნა. დარგვამდე სბარის ნიადაგიდან სინჯები უნდა აიღოთ. საწირობის შემთხვევაში უნდა გასვოდეს ნიადაგის pH დონე 6.0-სა და 7.0-ს შორის ზრევაზე. დარგვამდე კარგად გამოშვარი ნაკელი დამატება გაუმჯობესებს ნიადაგის სტრუქტურას, ნაყოფიერებას და ტენიანობას. ნიადაგის აუცილებელი მოდიფიკაციები დარგვამდე, სულ მცირე, რამდენიმე თვით ადრე უნდა შესრულდეს.

დასარგავი მასალა

კომერციული დანიშნულების ვასლის სბარის გამოყენებისთვის რეკომენდებულია 1-2 წლის კარგად დაფესვიანებული სარგავი მასალა – ნერგი. ვასლის ხეობი გადარგვის დროს მტილიანად მთვლითი მდგომარეობაში უნდა იყოს.

როგორც წინა ნომერში აღვნიშნეთ, ვასლის ნერგის დამუშავების დიამეტრი (კარაკინი) და განსტობების რაოდენობა მნიშვნელოვან როლს ითამაშებს. დასარგავად სერცული ხის კარაკინი სულ მცირე 16 სმ სიგრძისა და 1.2-დან 1.8 მეტრამდე სიმაღლის უნდა იყოს. სდარები მცირე ზომის ხის დარგვის შემთხვევაში გათვალისწინეთ, რომ მის გამოყენებისას უფრო მეტი დროს მოსწევს.

ნაგალი საწირობის მაკალი სიმუდროვის სბარის გამოყენებისას მწარმოებელი უფრო ადრე მიიღებს მოსავალს და თვით ნერგების დარგვის და მათი სათანადო კონტროლის შემთხვევაში. დათვლილი ნერგების გამოყენებას ის უპირატესობა აქვს, რომ მათი ზომა უფრო დიადა უკეთეს გარკვეული კარკასი ფართობით. დათვლილი ნერგები, როგორც წინა ნომერში აღვნიშნეთ, უფრო ადრე და, ზოგადად, უფრო ზვირი რის.

utotebo nergi mi saRebia, rode sac saSual o an dabal i simWi dro vis baRis gaSenebaa saWi ro, sadac prioritetul i ar aris mosavl is adre miReba. utotebo nergi 1 wl isaa da, rogorc wesi, datotvil Tan Sedarebi Tiafia.

dargvis dro

vaSl is nergis dargvis optimal uri dro adreul i gazafxul ia. nergis dargva gayinul anwyl iT gaJRen Til niadagebSi rekomendebul i ar aris! saqar Tvel oSi adreul april Si dargul vaSl is xeebsaSkarad uke Tesi pirobebi aqvT, vidre april is bol os da maisSi dargul nergebs. fesvis zrdaga zafxul is dasawyi sSi iwyeba, rode sac niadagis temperatura 5 gradusis fargl ebSia. nergebi unda dai rgas yvavi l obamde daaxl oebi T erTi Tvi T adre. april sa da maisSi temperaturis zrdasTan erTad gvi an dargul i vaSl is nergis kvirtebi ufro mal eskdeba da aseTi nergi ufro metad araxel sayrel i faqtorebis zemoqmedebis qveS aRmoCndeba, vi nai dan axal i fesvTa sistema j er ganvi Tarebul i ar eqneba.

rekomendebul i ar aris Semodgomaze dargva, vinaidan fesvTa sistema kargad Camoyal ibebul i ar aris danagergi ufro desikaciis gan da zamTarSi dazi anebis gan da ucvel i iqneba. amas garda, sanergeebis umravl esoba ver axerxebis srul ad mTvl emare mdgomareobaSi arsebul i vaSl is xeebis dro ul ad gayidvasa da Semodgomaze dargvis per i od is Tvis mi tanas.

vaSl is nergebis dasar gavad momzadeba

fesvebis Tvis tenianobis damatebis gareSe gadasazid vaSl is

nergebis konteinerSi ramdenime dReze meti xnis ganmavl obaSi Senaxva ar SeiZl eba. Tu nergebi dargvamde xuT dReze meti xni T unda SeinaxoT, maSi n saWi roa isini kargad drenirebul adgil as moTav sdes, xol o fesvebi dai faros teniani msubuqi niadagiT, nafotiT, qviSi T an naxerxi T.

mTvl emare mdgomareobaSi arsebul i nergebis fesvTa sistema dargvamde mTI i anad unda dasvel des, wyal Si daaxl oebi T erTi saaTi T Cal bes. Tu nergebis dargva uSual od wyal Si Cal bobis Semdeg ver xerxdeba, fesvebi romar gamoSres, igi unda Seinaxo xavvSi an wvri l ad daqucmacebul qaRal dSi. amis Semdeg Sesazl ebel ia droebi T, ramdenime dRis ganmavl obaSi, xeebis tenian sacav-macivarSi 0-i dan 1 gradus amde pi robebSi Senaxva. vaSl is xeebis Senaxva ar SeiZl eba xilis sacav-macivrebSi, sadac xil idan gamoyofil ma eTil enma SeiZl eba xeebis kvirtebi daazianos.

utotebo 1 wl is nergis central uri l ideri unda gaisxl as dargvisas da misi sigrZe daaxl oebi T sam meoTxedamde Semcir des. nagal a saZireze damynobil i (magal iTad, M.9 da B.9) Zl ier datotvil i 2wl is xisimTavari Reroda gverdi Ti totebi ar unda gaisxl as. farTo kuT xeebis mi saRebad saWi roa am totebis formireba aseve Stambidan daaxl oebi T 15-22 sm-is daSo rebi T spiral iseburad mowyoba.

fesvebi minimal urad unda gaisxl as, Tumca yvel a gatexil i fesvis nawil i sasxl avi makratli T unda mocil des.

dargvis procesi

vaSl is dasar gavad ormo SegiZl iaT amoiRoT xel iT an manqaniT. arsebobs special uri meqanikuri

dasar gavi manqanebi c. amas garda, didi raodenobis vaSl is xeebis dasargavad ormoebis gasakeTeb l ad, rogorc wesi, burRsac iyeneben.

TiToeul i nergis dasar gavad amoRebul i ormo unda iyos nergis fesvebis bunebrivi gaSl is farTobis tol i an ufro didi. Cveul ebriv, ormos zomebia 50-75 sm. sigane da 35-50 sm. siRrme. saWi roa si frTxil e, raTa ormo ar gamovides Zal ian Rrma an xe ar Caj des damynobis adgil ze dabl a. damynobis adgil i unda iyos mi wi s zedapiri dan 4-15 sm-i T zemoT, ni adagis daj domi s Semdeg. Tu xe aR-

moCnda damynobis adgil iT mi wis donis dabl a, fesvebi warmoiqmneba saZiris zemoT, sanamyenedan da xes aRar ganuvi Tardeba saZires maxasiaTeb l ebi.

dasar gavad momzadebul i ormo unda iyos teniani, magram ara svel i; ormo gaiWras dargvamde ramdenime saaTi T adre. svel i niadagis amoTxra ar aris rekomendebul i, raTami minimumamde Semcir des ormos ki deebis moprial eba da ni adagis dapresva, rac abrkol ebs fesvebis zrdas. amis Tavi dan acil ebis erT-erTi gzaa ormos gverdebis niCbi T an weraqvi T CaWra. amas garda, Sesazl ebel ia burRSi fol adis kbi l akis mi duReba.

dargvis procesSi unda damuSavdes fesvebis mi damoebSi da garSemo arsebul i niadagi. rode sac ormo naxe vr ad ai vseba, ormos darCeni l i nawil is amovsebis gagrZel e bamde fesvebis garSemo arsebul i niadagi fexi T unda dai tkepnos. ormos amovsebis Semdeg saWi roa fexi T misi mWi dro d datkepna. xis garSemo ar unda darCes CaRrmavebul i adgil i.

xis fesvebis garSemo niadagis mTI i anad gaJRenTvis mi zni T saWi-

metwil ad SerCeul saZireebze da baRis movl istVis gamoyenebul i teqniki saxeobaze. gasaTval iswinebel ia iseTi faqtorebic, rogoricaa niadagis tipi da nayofiereba, wyl is kontrol is done. vaSl is xeebi SeiZl eba iyos srul i sididis, naxebrad nagal a an nagal a.

saqarTvel oSi vaSl is SedarebiT Zvel i baRebis umravl esobaSi gaSenebul ia srul i sididis xeebi, roml ebic damynobil ia Tesl nergze an standartul saZireebze. Tumca, msofi ios sxvadasxva qveynebsi, im regionebsi, sadac vaSl is komerciul i baRebia gaSenebul i, rogorc wesi Tesl nergze damynobil srul i sididis vaSl is xeebs aRar aSeneben. srul i sididis xeebi did adgil sikavebs, maTi mwar-moebl oba dabal ia da investiciaze amonagebis miRebac ufro nel a xdeba. amas garda, srul i sididis xeebis gasxvl a, Sewamvl a da dakrefarTul ia. Tesl nergis gamoyenebiT viRebT Zl ier, srul i sididis xeebs, roml ebic kargad aris gamagrebul i da sxvadasxva tipis savegetacio pirobebTan adaptireba SeuZl ia. sazogadod, isini uZl eben svel, mSral da dabal i xarisxis niadagebs. izrdeba srul i sididis vaSl is xe, romel ic unda dairgas 9 metris daSorebiT. aseTi xis simaRl em SeiZl eba 9 metrs gadaaWarbos. mas ar swirdeba sayrdeni sistema da nayofs dargvidan 6-7 wel iwadSi isxams. Tesl nergze damynobil i nergebi, rogorc wesi, Zl ier yinvagamZl ea.

komerciul i mebaRebis umravl esoba vaSl is baRebs aSenebs nagal a an naxebrad nagal a saZireebiT. aseTi saZire mniSvnel ovnad amciRebs xis zomas da ufro adre isxams nayofs, Tumca baRis Camoyal ibebisTvis saWi roa heqtarze meti raodenobis nergi. Tumca, SedarebiT mcire zomis mWidrod dargul i baRi zrdis xil is mosavli anobis perspeqtivas da izl eva baRis marTvis gaumj obesebul i meTodebis gamoyenebis SesaZl ebl obas.

naxebrad nagal a saZireebze damynobil i vaSl is xe nayofis gamosxmas dargvidan 3-4 wel iwadSi daiwyebs. EMLA.7 da EMLA.26 yvel aze

farTod gamoyenebul i naxebrad nagal a vaSl is saZireebia mTel i msofi ios masStabiT. Tumca, EMLA.26 Zal ian aramdgradia fitofToras, fesvis sidampl is da baqteriul i sidamwrisadmi da ar unda dairgas cudi drenirebis sistemis mqone niadagebsi an iseT adgil ebSi, sadac Warbi l imanuri morwyva xorciel deba. EMLA.26 fesvebs saSual o gamagreba axasiaTebis da xeebisTvis, sazogadod, kargia garkveul i saxis fizikuri sayrdeni. amas garda, EMLA.26 is saZire Zal ian mgrZnobi area gvalvisadmi da regul arul irigacias moiTxovs. EMLA.7-ze damynobil i vaSl is xeebi, rogorc wesi, kargad aris gamagrebul i da warmoqmniS Zl ier, sayrdenis gareSe mdgom xeebs.

rogorc wesi, naxebrad nagal a saZireebze damynobil i xeebi 4-5 metris daSorebiT rigis SigniT irgveba, rigTaSoris distancia ki 6 metrs Seadgens. xe 5-6 metr simaRl emde izrdeba. am saZireebis gamoyeneba saqarTvel os SedarebiT gril i pirobebis mqone vaSl is warmoebis regionebsi sasurvel i ar aris, vinda xeebs zamTris pirobebi daazianebs, rodesac fesvTa zonaSi temperatura 6.5°C-ze dabl aecema.

nagal a saZireze damynobil i vaSl is xe, rogorc wesi, xil is moemas dargvidan meore wel siwyebs. Tumca, Tu dasargavad gamoyeneba oriwl is asakis datotvil nagal a saZireze damynobil i xe, aseve, kargi kontrol is pirobebsi SesaZl ebel ia dargvidan pirvel sezonze TiTo xem 5-10 nayofi gamoitanos. mTel msofi iosi zrdis SesaCerebl ad yvel aze farTod gamoyeneba Malling 9 (M.9) da Budagovsky 9. (B.9) saZireebi. aseT saZireebze xeebi SeiZl eba dairgas 1 metris daSorebiTacki, rigTaSoriski 3.5 metri distancia unda iyos; formirebisTvis gamoyeneba maRali Spindel is sistema, romel sac am yarebs mavTul is badis da CarCos sistema. M.9 da B.9 saZireebi, roml ebic formirebul ia mTavar Rerod da individual urad aris gamyarebul i sarebiT, rogorc wesi, 3 metris daSorebiT irgveba da rigTaSoris distancias Seadgens.

nagal a saZireebze damynobil i vaSl is xis simaRl e 3-dan 3.5-mde metrs aRwevs.

nagal axetil is gasxvl adamosavli isaRebagacil ebiT ufro iolia. Tumca, maT mudmivad swirdebaT saris an mavTul is sayrdeni, vinda meCxeeri da mtvrevadi fesvebi aqvT. fesvebis advil admtvrevaiwvevs xis gadaxras, Tu xe sayrdeni Tar aris gamagrebul i. B.9 saZires mniSvnel ovnad ufro maRali yinvagamZl eoba aqvs, vidre M.9 -s da maTi gamoyeneba saqarTvel os SedarebiT mkacri kl imatis mqone maRali mTian adgil ebSi a saWi ro.

xis mimarTul eba

vaSl is xeebis rigis mimarTul ebam SeiZl eba gavlena moaxdinos baRis produqtiul obaze. sauketeso SemTxvevaSi xis rigebi unda

iyos mimarTul i Crdil o-samxreTiT, raTa maqsimal urad gazarados sinaTl is Serweva xis saburvel Si. niadagis SesaZl o eroziis SesamciRebl ad vaSl is xeebi unda dairgos konturis gaswvri v, mniSvnel ovani daqanebis mqone adgil ebSi. moerideT xeebis dargvas iseT ferdobebze, roml ebic mimarTul ia aRmosavl eT-dasavleTisken.

baRis zedapiri smarTva/kontrol i

sarevel ebis winaarmdeg brZol a Zal ian mniSvnel ovania axal gazrda vaSl is xeebis saTanadod ganvitarebisTvis. farTofotl ovani da bal axovani sarevel ebi xis mimdebarede xes arTmeven wyal s da sakveb nivTierebebs da SeiZl eba Seamciron xis zrda da siZl iere. mniSvnel ovania, rom SenarCundes sarevel ebisgan dacul i sivrce 1

metris siganeze xis orive mxares. Camoyal ibebis pirveli sami Tvis ganmavl obaSi vaSl is Stambidan 1 metris radiusSi sarevel ebis zrda xis zrdis siCqares Seamci-rebs. sarevel ebiT garSemorty-mul i xeebis mosavl ianoba mniSv-nel ovnad Semcirdeba ramdenime wl is Semdeg. rigebi unda moewyos bal axis safarze, romelic periodul ad unda ganoyierdes, moir-wyas da gai kr iWos.

vaSl is xeebis Tvis erT-erTi yve-l aze universal uri warmatebul i bal axis safaria wiTel i mxvia-rawi vana. mas aqvs meCxeri fesv-Ta sistema, romelic nakl ebad arTmevs sakveb nivTierebebs xis fesvebs da sxva bal axebis umravl esobasTan SedarebiT ukeT itans Crdils. mudmivi bal axis safaris Camoyal ibe-bamde Sesazl ebel ia miwis sa-farad erTwl iani marcvl ov-nebis da Tesva. rigTa Soriseb-Si ar unda gaSendes samyura an sxva moyvavil e miwis safaris mcenareebi, vinaidan isini vaSl is yvavil ebs ecil ebian fut-kris saSual ebiT pol inaciaSi.

herbicidebi yvel aze efeq-turi saSual ebaa xis garSemo arsebul i niadagis vegetaciis kontrol istvis, Tumc axal -gazrda xeebi herbicidebis mi marT SeiZl eba mgrZnobiare iyos. vaSl is xis zrdis pirvel wel sherbi-cidebis gamoyeneba rekomendebul iar aris.

gramoqsoni da glifosati ori herbicidia, romlebic aRmocene-bamde xis qveS sarevel ebis wi naaR-mdeg sabrZol vel ad yvel aze far-Tod gamoyeneba. dacul ekrani ani safrqvebiT uqaro amindSi sare-vel ebze maTi pir dapi r Sefr qvevaa saWi ro.

saqarTvel os SedarebiT civi ha-vis mqone, maRal mTian adgil ebSi zamTarSi niadagis dabal i tempe-raturis gamo, fesvis dazianebis Tavidan acil ebis mizniT, xis sa-burvel is qveS niadagis mul Ci-rebaa saWi ro. rekomendebul ia naga-l a da naxebrad nagal a saZireze damynobil i xeebis Cal iT an xis na-Tal iT Stambidan wveTovan mil am-de 10-15 sm siRmeze mul Ci reba. amas garda, zamTarSi dazianebis

prevenciis Tvis Zal ian mniSvne-l ovania gvian SemodgomiT niada-gis gayinvamde xeebis srul fasov-nad morwyva. mul Ci rebis Sedegad izrdeba niadagis mier tenianobis SenarCunebis unari, izrdeba or-ganul i nivTierebebis Semcvel o-ba da ferxdeba sarevel ebis zrda. Tumca, mul Ci imavdroul ad war-moadgens ideal ur saarsebo gare-mos Tagvebis da mindvris vi rTx-ebis Tvis, romlebsac SeuZl iaT xis Stambi T da fesvebi T ikvebon.

vaSl is j i Sebi s SerCeva

vaSl is sxvadasxva jiSebs sim-wifis gansxvavebul i dro axasia-TebT. saadreo jiSebma SeiZl eba mosaval i mogvces agvistoSi, sag-viano jiSebze ki xil i oqtombram-de ar damwifdeba. vaSl is mwar-moebel Ta umravl esoba amj obinebs warmoebis riskis ganawil ebas da rgavs sxvadasxva simwifis drois mqone jiSebs, raTaxil is mosaval i 2-3 Tvi ani interval iTai Ron.

dasar gavad SerCeul i vaSl is j i-Sebi unda ayvavil des sakmaod gvian imisaTvis, rom ar moxdes gazafxu-l is ynvebis mier dazianeba; aseve, dReebis raodenoba ayvavil ebas da dakrefas Soris unda iyos sak-mar isad mokl e imisaTvis, rom xil i Tanmi mdevrobi T damwifdes. maga-

P.S. winamdebare statlebis gamocema Sesazl ebel i gaxda ameri kis Seer Tebul i Statebis saer Ta Sor isoganvi Tarebi ssaagent os (USAID) mier gaweul i daxmarebis Sedegad. dokumenti Semu Savebul ia USAID/NEO proeqt is ml er dami s Sexedul ebebi sgaTval iswnebi T. statlebi ar gamoxatavs ameri kis Seer Tebul i Statebis saer Ta Sor isoganvi Tarebi s saagentosa da ameri kis Seer Tebul i Statebis mTavrobis mosazrebebs.

l iTad, „grani smit“ Zal ian popu-l arul i vaSl ia mra val qveyanaSi, Tumca misi saTanadod damwifebis-Tvis 180-idan 200-mde dRea (yinvis gareSe) saWi ro. saqarTvel os zo-gier TraionSi „grani smitis“ saTa-nadod damwifebis Tvis sakmarisi raodenobi T aseTi dReebi ar aris. Tumca, samegrel os regioni am j i-Sis warmoebis Tvis ideal uria.

yvavil is damantverianebl ebi

vaSl is jiSebis umravl esobis yvavil ebis did nawil s Tvi Tdam-tvervis unari ar aqvs. nayofis misaRebad saWi roa sxva jiSis yvavil idan jvaredini damt-verva. amdenad, ar SeiZl eba mWi dro monakveTebad mxo-l od erTi vaSl is jiSis xeebis dargva. mTavari jiSebi saTvis mTvis wyaros saxiT sxva ji-Sis xeebi a saWi ro.

damantverianebl i cal keu-l i xeebi, romlebic Sereul i iq-neba mTavari jiSebTan, SeiZl eba mTel baRSi an mWi dro rigebad ganl agdes. Tu damantveriane-bel i xeebi Sereul ia, maTi Sem-degi principi T dargvaa saWi ro – yovel i mesame xe – yovel me-same rigSi. Tu damantveriane-bel i xeebi mWi dro rigebSi ir-gveba, maTi ganl ageba Semdegi principi Taa saWi ro: yovel merve rigSi nagal a saZireze damynobil i xeebis Tvis, da yovel meeqvse rig-Si naxebrad nagal a xeebis Tvis, da yovel mesame rigSi srul i sididis mqone xeebis Tvis. damtvervis wyarodan arcerTi xe ar unda iyos 30 metrze metad daSorebul i. baRSi arsebul i xeebidan sul mcire 10% unda iyos damantverianebl i. sa-ke Teso SemTxvevaSi damantveriane-bel i xeebi aseve unda warmoqmni des gasayid xil s.

damantverianebl i xeebi unda yvavil debodes mTavari jiSis gay-vavil e bamde ramdenime dRiT adre. es uzrunvel yofs mTavari jiSis pirveli yvavil ebis damtvervas, romlebic, rogorc wesi, yvel aze didi zomis nayofs warmoqmni s.

germanul i sel eqciis saTesl e xorbl is axal i j iSebis mwar moebeli dagermanul i saTesl eal iansis „SAATEN-UNION-Gmb“-is oficialurma warmomadgenel ma saqarTveli oSi, fermerma sil ibistro kankavam da proeqtis menej erma vaxtang Skubul ianma bol nisis raionSi, sofel disvel is masivebze saqarTvel os svxvadasxa kuTxidan mowveul fermerebs adgil obriv pirobebTan adaptirebul i sami axal i xorbl is j iSiS: GENIUS, ALATUS, ESTIVUS-is sademonstraci o nakveTebi da puris yanebi aCvenes.

rogorc „germanul i saTesl eal iansis“ warmomadgenel ma bol nissil ibistro kankavam Tqva, maTi mizani Riakar is dReze profesional mexorbl e fermerTa mowveva da maTTvis ramdenimewliani Sromis Sedegis, axal i germanul i xorbl is j iSebis Cveneba gaxl daT.

fermeroba sasi amovno cxovrebis stilia, magram es ful is Sovnis iol i gzar gaxl avT. Cveni mTavari mizani ful is Sovnar aris, Cveni mizania qveyanaSi uxvmosavliani xorbl is j iSebi dai-nergos da marcvl eul is warmoeba gaizardos, rom qveyana svxvaze aRariyos damokidebul i.

didi xani vcdil obdiT germanel partniorebTan urTierTobis damyarebas da TanamSroml obis dawyebas. germania xorbl is warmoebisada uxvmosavliანობის მხრივ მსოფლიოSi erT-erTi l ideria. iq heqtarze Tu 8-11 tona xorbal s ver iReben, iseT j iSebs ar Tesaven, ami tom maTTan partnioroba iol i ar aris, Tumca Cven germanel i kol egebi darvarwmuneT, rom seriozul i miznebi

gvamoZravebda, am ianamSromi obis Sedegi ki dRes Tqvens wi naSea da Se-fasebasac Tqvengan vel iT.

proeqtis menej eri vaxtang Skubul iani:

– rogorc batonma sil ibistrom mogaxsenaT, germanel partniorebTan rutinul i Sromis gaweva mogvixda. maT moiTxoves Cvens sakuTrebaSi arsebul i miwis farTobebis niadagis nimuSebi, romel sac germaniaSi, mi unxenSi Cautarda anal izi. aseve mogvTxoves bol o xuTi wl is hidrometeorol ogiuri monacemebi, temperaturul i bal ansi, nal egebis wl iuri raodenoba. mxol od amis Sesabamisad aseul obiT j iSi dan 12-16 j iSi SegvirCies, romel Tagan Cven 4 j iSi wamovi ReT da ukve mexuTe wel iwadia vTesavT da vakvirdebiT. Zal ze sainteresoais faqti, rom es xorbl ebi, rogorc ki adgil obriv pirobebs Seeguen,

yovel wels sul utro uke lavi enen Tavis Sesazl ebl obebs.

dRes, rogorc giTxar iT, sam j iSs warmogidgenT, romel ic dapaten-tebul ia saqarTvel oSi dagermanul i aliansidan moniWebul i gvaqvs ufl eba sertificirebul i xorbl is Tesl i saqarTvel oSi gavyidoT. dRes swored amitom mogiwwieT, rom Tqven, rogorc saqmeSi kargad gaTviTcnobierebul ma fermerebma, piruTvnel ad SeafasoT Cveni 3-4 wl is namuSevari. gaiTval iswineT, rom Cven damwyebi fermerebi varT, me – eqimi, batoni sil ibistro ki ekonomistia. rom ityvian, axl a vswavl obT am sferoSi profesiu- l ad muSaobas da Tqveni SeniSvnebi darCevebi mniSvnel ovani iqneba.

Tumca, unda vaRiaro: me-16 wel iwadia xorbal s vTesav da megona ra-Racvi codi am saqmeSi, magram germanel ebTan urTierTobam damarwmuna, rom ki dev bevri maqvs sasvavli.

mi nda, gansakuTrebiT arVni Sno is faqti, rom Zal ian dagvexmarabatoniguram mindiaSvili, romel ic profesiu l konsul taciebiT, sasugebis SerCeviT gul ianad amogvidga mxarSi. aq swored kompania „zadenis“ sasugebi „superfosi“ da „fosfomoCevinaa“ gamoyenebul i. Sedegi Tavad naxeT.

fermerebma da mowveul ma stumrebma xorbl is yanebic moanaxul es. gausazl isisicxis miuxedavad isini yanidan gamosvl as ar Cqarobdnen, racimisutyuari dasturi gaxl daT, rom nanaxiT kmayofil ni darCnen.

Jurnal i`axal i agrarul i saqarTvel o- gTavazobT rubrikas _
 "biomeurne", romel sac biol ogi ur meurneobaTa asociacia
 `el kanas- special istebi amzadeben.

natural uri Rvinis gamofena I ondonSi - "RAW - 2013"

მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის მქონე ზეგარდაცვალებ-
 მა SeimuSaves Rvinis dayenebis unikal uri meTodi
 – miwaSi Rrmad Camarxul Tixis mozrdil WurWel Si
 – qvevSi yurZnis tkbil is Catovebi T. antikuri xani-
 dan moyol ebul i es codna TandaTan vi Tardeboda da
 ixvweboda. qvevrma, Tavis si Seqmni s dRi dan dRevand-
 l amde, marTalia, ganicada garkveul i saxecvl il e-
 ba, magram, mi uxedavad ami sa, man Cvenamde, mraVal i sa-
 ukunis Semdeg, TiTqmis ucvl el ad moaRwia. aRsanis-
 navia isic, rom TiTqmis ar Secvl il a qvevSi Rvinis
 dayenebis teqnoლიგი, romel ic imdenad unikal u-
 ri da daxvevil i Sinaarsisaa, rom ganvi Tarebas arc
 ki eqvemdebareba.

samwuxarod, bol o periodSi es unikal uri teqno-
 l ogia mi viwyebul i, ugul vebel yofil i iyo, xol o
 qvevrebs TiTze CamosaTvl el i ostatebi Ra amzadeb-
 dnen. swored aseT arasaxarbiel o fonze asociacia
 „el kanam“ qvevris Rvinis aRdgena-popul arizaciaze
 daiwyo muSaoba. pirvel i nabij ebi gadaidga Svei ca-
 riis ganvi Tarebisa da TanamSroml obis saagentos
 (SDC) xel Sewyobit – turizmisa da sofl is ganvi Ta-
 rebis proeqtis fargl ebSi. rogorc dasavl eT, ise
 aRmosavl eT saqarTvel oSi „el kanam“ moiZia meRvi-
 ne-fermerebi, roml ebsac hqondaT Zveli marnebi,
 agreTve enTuziastebi, roml ebmac maranis aSenebis,
 qvevrebis Cayris da qvevris Rvinis dayenebis survi-
 li gamoTqves.

2009-2012 wl ebSi, HEKS/EPER-ის xel Sewyobit, pro-
 eqtis – „qarTuli tradiciuli qvevris Rvinis war-

moebis xel Sewyoba“, fargl ebSi Zal ze intensiuri da
 mraVal mxrivi saqmi anobebis Sedegad „qvevris Rvinis
 asociacia“ Seiqmna, romel Sic „el kanas“ 15 wevri meR-
 vine gaerTianda. am j gufis Camoyal ibebasa da qvev-
 ris Rvinis popul arizaciaSi didi wvl il i miuZRvis
 „el kanas“ mevenaxeoba-meRvineobis mrCvel s, giorgi
 barisaSvil s. dRes es j gufi maRal i xarixsis qvevris
 Rvinos awarmoebs, romel ic Camosxmuli aboTI ebSi,
 etiketirebul ia da nawil s biosertifikatic aqvs.
 am j gufis mier warmoebul i qvevris Rvino ramdenime
 saerTaSoriso gamofenazeci yowardgenil i da mowo-
 nebac dai msaxura. 2013 wel s qvevris Rvino wardgeni-
 li iyo I ondonSi Catarebul natural uri Rvinis
 gamofenaze. swored am gamofenis Sesaxeb gvi ambobs
 giorgi barisaSvil i.

qarTuli natural uri Rvinis mwarmoebl ebis pro-
 duqcial ondonis natural uri Rvinis saerTaSoriso
 gamofenaSi ukve meored i Rebs aqtiur monawil eobas,
 romel ic cnobil i RvinoTmcodnis – izabel I eJe-
 ronis organi zebi T imarTeba. wl evandel i gamofena
 SarSandel Tan Sedarebi T gacil ebi T masStaburi iyo
 da or dRes gastana. saqarTvel odan wardgenil i iyo
 eqvsi qarTvel i meRvinis produqcia: mal xaz j ayel i
 – saferavi, sol iko caiSvil i – rqawiTel i qvevris,
 niki anTaZe – rqawiTel i qvevris, nika baxia – safera-
 vi qvevris, Savnabadas monasteri – saferavi qvevris,
 „I agvinari“ – rqawiTel i qvevris da al adasturi
 qvevris.

Znel i saTqmeli a, Tu romel i qarTuli Rvino iyo
 gansakuTrebul i interesis sagani. qarTul stendTan
 sakmaod gansxvavebul i gemovnebis vi zitor ebi modi-
 odnen, romel Taganac zogs mZime da sxელი ani Rvino
 moswonda, zogs saSual o, xol o zogi ki Sedarebi T
 msubuq daxal isianal adastursani Webdapi rateso-
 bas. gansakuTrebul i aRniSvnis Rirsia is faqti, rom
 qarTul daxl Tan mTel i gamofenis ganmavl obaSi yo-
 vel Tvis xal xmraVl oba iyo. modiodnen rogorc Rvi-
 nis moyvarul ebi, ise – profesional i meRvineebi c.
 zogierTi maTgani ukve ic nobda qarTul produqcias
 da meRvineesac, didi siTboTi moiki Txavdnen qarT-
 vel meRvines – sol iko caiSvil s... es ar caa gasakviri,
 radgan man xomerT-erTma pirvel ma daiwyo qarTul i
 tradiciuli qvevris Rvinis mi viwyebul i tradicie-
 bis aRorZineba da am saqmi anobas dRemde warmaTebi T
 anxorciel ebs.

მინდა აწვინო, რომ უცხოეცნი საკმაოდ ამაღი და გართული ტრადიციული ღვევის წვინის ცნობადა, რასაც ამგვარ გამოწვინების მონაწილეობა დიდ უწყობს ხელს. ასევე აწვინის წირსია მეწვინების ის ღვიც, რომელიც ზალასარის წვინებს, რომ უცხოელ მომწვინებელს ხარისხიანი გართული წვინი მართებულად შესთავაზოს.

გამოწვინების წვინი მეტად მნიწვინელი ოვანი სემინარი კატარადა, სადაც იტალიელი, აწვინელი და წვინი მომწვინებელი ბტანერტად, მეც მომეცა სასუალი ება და ინტერესებულს პირებისათვის მომეწვინო გართული ღვევისა და ღვევის წვინის განსაკუტრებულ ობის შესახებ.

ცემი აწვინი, ონდონის გამოწვინება გართული ნატურალი წვინის, მისი უნიკალი წვინი ტეწვინოგისა და ისტორიის ხალხისათვის განწვინობისა და პოპულარიზაციის პროცესში მათები ტკაიარა. მუსაობა ამ მართული ბეტი კვლავაც უნდა გაგრწვინელდეს! ხოლო სემდეგი და ზალა მნიწვინელი ოვანი საკითხია გართული ნატურალი წვინის უცხოური ბაწვინისათვის მიწვინობა. გართული ტრადიციული და ნატურალი წვინის ცწვინი სახელმწიფოს მხრიდან დაწვინება ესაწვინოება და ეს საკითხი პირველი გისაგასათვალისწინებელი.

ონდონის ნატურალი წვინის საერთაწვინისო გამოწვინა ონდონის კატარებულ საწვინელ ოსტრების დამწვინა, რომლის წვინი ბეტიც არაერთი კულტურული რწვინისა გაერთა – ონდონის პარიზიდან სპეციალური აწვინი ბატონი ოტარის ოსელიანი, რომელმაც კამოიტანა წილი „გიორგობისწვინი“ და აწვინა

ონდონელი მათებელს საწვინელ ოსტრების დიდ ნაწილი ონდონის წვინის მსოწვინიო მუზეუმი – „წვინოპოლისწვინი“ გაერთა, სადაც თავისი წვინის წვინი რეპერტუარი ტვარსდგა აწვინი „წვინი“.

ონდონის ნატურალი წვინის საერთაწვინისო გამოწვინა „წვინი“ მომავალ წვინი საწვინი გეგმება და იმეწვინოვებტი, რომ გართული მწვინი გამოწვინება უწვინო წირსულად წვინი გება. ნატურალი წვინი, ბუნებური გართული წვინი წვინი წვინი ტად მარალი ხარისხის, საინტერესო პროდუქტია და მსოწვინიო ბაწვინი წვინი ადგილის დაწვინება წვინი.

წვინი წვინი წვინი

zaza darsavel iZe - ღვევის წვინის მწვინობელი

ასოწვინია „წვინი“ წვინი zaza darsavel iZe მარწვინილის მუწვინილის ოსელი ტამარის წვინი ოვობს. ხაწვინი მეწვინი და სამი წვინი. სპეციალური ბეტი მეწვინი კოს-მანწვინა ტმწვინი წვინი, ტუწვინა მეწვინი ობასაც მიწვინი. აწვინი საკუტარი მეწვინი და აწვინი ღვევის წვინის.

ბატონი zaza darsavel iZe წვინი ჯურნალის მწვინია:

– ბატონო zaza, რატომ გწვინი აწვინი „წვინი“?

– 4-5 წვინი წვინი სემწვინი გავიწვინი ასოწვინია „წვინი“ შესახებ – მიწვინი, რომ ეს ოწვინი წვინი გწვინი გწვინი და რწვინი ტეწვინი ტეწვინი, რატა მატ მოწვინი იანობა გარდონ და მოწვინი სუწვინი პროდუქტო. მეწვინი აწვინი ობასაც მეწვინი – წვინი 1 ხაწვინი და ოწვინი წვინი მიწვინი მოწვინი იანობის გარდის მეწვინი წვინი. წვინი, იწვინი ოწვინი ოწვინი მართლი აწვინი წვინი ოწვინი.

და გავხდი „el kanas“ wevri. marT-
l ac, am wl ebis ganmavl obaSi „el -
kanas“ meRvineoba-mevenaxeobis
konsul tantis giorgi barisaSvi-
l is rCevebiT da konsul taciebiT
bevrad gai zar da Cemi produqciis
xarisxi da yovel wl iuri mosav-
lianoba, riTac Zal ian kmayofi-
li var.

**– mogvlyeviT, ratom gadawy-
viteT Rvinis qvevriSi dayeneba?
ra upiratesoba aqvs aseTi wesiT
dayenebul Rvinos?**

– Zveli qarTuli wes-Cveul e-
bebi Zal ian miyvars da mainte-
resebs. amiTaa gamowveuli qvev-
ris RviniT dainteresebac. Tan
Zal ian miyvars qvevris Rvino.
al baT, amanac ganapiroba, magram
erT-erTi umTavresi am gadawy-

vetil ebis miRebaSi is iyo, rom
qvevrebis saSual ebiT SesaZl ebe-
l i xdeba sxvadasxva saxi s Rvinoe-
bis dayeneba, rac sxva WurWl ebis
gamoyenebis dros SeuZl ebel ia.

**– ramdenad momgebiania es saq-
mianoba TqvenTvis? gaafar ToveT
warmoeba?**

– „el kanas“ TanadgomiT da dax-
marebiT Cemi Rvinoebi boTI ebSi
Camovasxi, etiketi gavukeTe da
maRaziebSi Sevitane. dRei saTvis
ar maqvs didi warmoeba da ami to-
mac ver vi tyvi sxvebTan SedarebiT
ramdenad momgebiania Cemi saqmi-
anoba. saqarTvel oSi TandaTa-
nobiT izrdeba interesi qvevris
Rvinis mimarT da vapireb, gava-
farTovo Cemi warmoeba. vfiqrob,
qvevris Rvinis warmoeba Cemnairi

mcire meurneobis saTvis sac sakmaod
momgebiani gaxdeba.

**– raprobl emebi gaqvT da rogor
axerxebT maT mogvarebas?**

– probl emebi Tavistavad Tan ax-
l avs mevenaxeobas – Znel deba axa-
l i nergebis SeZena, maTi gaxar eba
da nayofis msxmoiarobis 4-5 wl is
mol odini, magram gul modgineo-
biT da SeupovrobiT, mj era, bev-
ris miRweva SeiZl eba.

**– ras urCevdi T damwyeb meRvine-
ebs?**

– damwyeb meRvineebs vurCevdi,
nu SeuSindebian sxvadasxva siZne-
les, bejiTi muSaobiT bevri dab-
rkol ebis gadal axvas Sesi eben da
gazrdian meurneobis Semosaval s.

*interview moamzada
manana gi gaurma*

kvebis faqtoris mniSvnel oba mecxovel eobaSi

rZis warmoebis gazrda bevr qveyanaSi, rogorc wesi, maRal produq-
tiul ij iSebis mi zammarTul gamoyenebasTan erTad sanaSene muSaobis
efeqturobis gadi debiT miRweva. am saqmeSi sakvebi bazis mowesrige-
bas, sakvebis xarisxis gaumj obesebasa da ul ufebis yuaTianobis srul -
fasovnebas gadamwyveti mniSvnel oba aqvs.

furebis produqtiul obaze me-
mkvidruli da aramemkvidruli
faqtorebi axdens gavlenas. maTi
moqmedebis xvedriti wili fu-
rebis sarZeo produqtiul obaSi
sakmaod gansxvavebul ia. dadgeni-
lia, rom memkvidruli faqtoris
wili daaxl oebiT 24%-s Seadgens,
kvebisa da Senaxvis pirobebisa –
59%-s, sxva teqნოლოგიური faqto-
rebis – 17%-s.

rogorc Cans, mTavari faqtori,
romelic produqtiul obas gana-
pirobebs, srul fasovani dabal an-
sebul i kvebaa.

pirutyvis kvebis special iste-
bis mier rekomendebul i normebiT
mewvel i furis ul ufa unda daba-
l ansdes 24 komponentiT, maT So-
ris mSrali nivTierebiT, saerTo
da mimocvliTi energiIT, sakvebi
erTeul iT, nedli da monel ebadi

proteiniT, nedli cximiT, nedli
uj redanaTi, SaqrebiT, mikro- da
makroel ementebiT (mineral u-
ri nivTierebebiT) da sxv. yovel -
dRiur ul ufaSi am nivTierebebis
garkveul i proporciebiT Sencvel-
lobaucil ebel ia aramartomaRa-
li produqtiul obis (monawvel is,
cocxali masi namatis) mi saRwevad,
aramed isini uzrunvel yofen cxo-
vel is nakvebobis, ganviTarebisa da
sicocxl isunarianobis, agreTve
arwarmoebis funqciisa da janmr-
Tel obis SenarCunebas.

sakvebi saSual ebebi SerCeul ia
imdagvarad, rom ul ufa bal an-
sdeba rogorc cxril ebSi mota-
nili sami ZiriTadi komponentiT
(sakvebi erTeul iT, mimocvliTi
energiIT da monel ebadi protei-
niT), aseve sxva aucil ebel i Semad-
genlebiT.

proteiniT dabal ansebul i kve-
bisa izrdeba furebis wvel ado-
ba da rZis xarisxi. wvel adobaze
da rZis Sencvel obaze dadebi-
Tad moqmed sakvebs miekuTvneba
mzesumziras da kanafis kopto-
ni, kargi xarisxis Tiva, parkos-
nebis mwvane masa an parkosani da
marcvl ovani bal axnarevi. cxo-
vel ebisaTvis gazafxul -zafxu-
l is periodSi mwvane sakvebisa da
saZovruli bal axis, zamTarSi ki
kargi xarisxis sil osisa da sena-
Jis micema xel s uwyobs vitamine-
biT da karotiniT gamdidrebul i
rZis miRebas.

furis moTxovnil eba sayuaTo
nivTierebebeze icvl eba produq-
tiul obis donis, fiziოლოგიური
mdgomareobis, asakisa da sxva faq-
torebis miXedviT.

axal gazrda da saSual oze daba-
li nasuqobis zrdasruli furis
kvebis normebi unda gaizardos
saSual od 10%-iT.

l aqtaciis pirvel periodSi
maRal produqtiul i furi did
moTxovnil ebas ganicdis energi-

აზე, განსაკუთრებით მოგების შემდეგ, ხოლო უფიდან მიღებული საყურადღებო ნივთიერებები ვერ წარაშთავს. ზისვარმოყმნაზე დაჯარჯული ენერჯის დეფიციტის დასაფარავად ორგანიზმი ინტენსიურად იყენებს კვლავილებს და გროვილ საყურადღებო ნივთიერებებს. ამ პერიოდში ენერჯის დეფიციტის შესამცირებლად საჭიროა უფასო სეტანილიკნესმარალი ენერჯეტიკული საკვები სასაუბები: კოპტონი, სროტი, სვრია, კერი, სიმინდი და სხვ.

ფურის სარჯო პროდუქტიული ობადიდად არის დამოკიდებული უფასო პროტეინის რაოდენობაზე და მის სრულ ფასობაზე. ფურის ძირითადი მონაწილეა 10 კგ-ია, მონელი ებადი პროტეინის ნორმა 1 საკვებ ერთეულზე არის 95–120 გრამი. მონაწილეს ზრდასთან ერთად ნორმა ტანდათან იზრდება და 20–30 კგ-მდე აღწევს 105–112 გრ-ს არსებულ პროტეინის გამოყენების ეფექტურობა დამოკიდებულია საკვების ხარისხზე (ხეხილი, მწვანილი, კონცენტრირებული), ცილოვანი და არაცილოვანი აზოტის ტანაფარდობაზე, ყელა საყურადღებო ბიოლოგიურად აქტიური ნივთიერებები უზრუნველყოფს. უფასო პროტეინზე მოთხოვნილების დეფიციტის შემთხვევაში 20–25% შეიძლება დაიწაროს კომბინირებული საკვები საკვების კარბამიდის ან ამონიუმის მარილების სერევიტი.

ნორმირებული მინერალური მაკროელემენტთა რიცხვის მიკუთვნება: კალციუმი, ფოსფორი, სუფრის მარილი, მაგნიუმი, კალიუმი, გოგირდი. მათზე მოთხოვნილება დამოკიდებულია ცხოველის ცოცხალ მასაზე, პროდუქტიული ობა და ფიზიოლოგიური მდგომარეობაზე. აუცილებელია და კონტროლი დეოდეს უფლებსი მიკროელემენტების შემცველი ობა. საკვების არის, რომ ზოგიერთი მიკროელემენტის დეფიციტი იწვევს ორგანიზმის ფიზიოლოგიური ფუნქციების ნორმის დაგადარას. მაგალითად, მანგანუმის უკმარისობა კურობს იწვევს სუსტ სესობრივ აქტივობას, ფურებსი კი – ბერვანობას ან ანაყოფობას, დამაკების შემთხვევაში კი აბორტებს; იოდის ნაკლებობა ხდება სესობრივი სიმწიფის ასაკის ზრდის მიზეზი, კობალტისა – ანაყოფობის, სპილენჯისა – კუწნაწილის ან ობის და ზურგის ტვინის დაზიანება.

ბის, ხოლო ლილია – ზრდის შესწავლის და სხვ.

მეწველი ფურები განსაკუთრებით საჭიროებენ საკვებიდან მიღებული კაროტინი, D და E ვიტამინები. ვიტამინები უფის უზრუნველყოფა აუცილებელია პროდუქტიული ობის გადები საჭიროების, ვიტამინები მდიდარი ზის მისაღებად, არწარმოების ფუნქციების გასაუმჯობესებლად, ნივთიერებათა ცვლის ნორმალიზებისა და სხვ.

ტანამედროვე კვების ნორმების საფუძველზე მუშავდება უფლები და საკვები ნარევი. ყელა ფერმერს აუცილებელია და უნდა ჰქონდეს საკვების ბალანსი და ყოველთვის უზრუნველყოფს გეგმიური, რომელთა საფუძველზეც დგება უფლები. უფამ უნდა უზრუნველყოს ცოცხალთა სრულ ფასობის კება და დეგემილი პროდუქტიული ობის მიღება. მაგალითად, კონცენტრირებული საკვების ოპტიმალური რაოდენობა სხვადასხვა პროდუქტიული ობის მკონე (3000–5000 კგ-ზე) მეწველი ფურების უფასო უნდა მერყეობდეს 250–350 გრის ფარგლებში 1 კგ-ზე.

კონცენტრირებული საკვები მისაწვდომი იქნება პირუტყვის მიეცეს კომბინირებული საკვების სახით, რაც უზრუნველყოფს მისი სრულ ფასობის გადები. მარცხი ეული კომბინირებული საკვების დასაწყისის არაუმეტეს 50%-ს, ხოლო დანარჩენის – სხვა მარცხის გადამსახურების მონარცენები, კოპტონი, სროტი, საკრის ვარჯის ბადაგი, აგრეთვე ბუი, ბარდა და სხვ.

ტიპური და სამუშაო უფლები შეიძლება მიწნული იყოს არა მარ-

ტო უფის სედეგის საფუძველად, არამედ მომავალი უფის საკვების მოთხოვნილების გასაანგარიშებლად. უფასო საკვების მრავალფეროვნება და მარალი ხარისხი ცოცხალთა კვების სრულ ფასობისა და საყურადღებო ნივთიერების გამოყენების გაუმჯობესების უპირველესი პირობაა.

მეწველი ფურის მარცხის უფის საფუძველს უნდა შეადგენდეს მოცული ობის საკვები. კარგი ხარისხის ტივა პროტეინის, საკრის, ვიტამინებისა და მინერალური ნივთიერების ერთ-ერთი მთავარი წარმოება. ტივის მამადობა დამოკიდებულია მის ხარისხზე და უფასო სხვა მოცული ობის საკვების არსებობაზე. ტო უფასო არსების სილი და სენაჯი, მეწველი ფურებს შეუძლია მიღებული ყოველ 100 კგ ცოცხალ მასაზე 3 კგ-მდე კარგი ხარისხის ტივა. იმ შემთხვევაში, ტო ფურებს სილი ნებაზე აყვით, ისინი ტივას ცოცხალ რაოდენობით (3–5 კგ-მდე) უმენ. ზირხვენების დიდი რაოდენობით მიეცემისა კი ფურები ყოველ 100 კგ ცოცხალ მასაზე 2 კგ-მდე ტივას უმენ.

მარცხი ოვანი და პარკოსანი ბალი ახეხისაგან დამზადებული მარალი ხარისხოვანი სენაჯი საუკეთესოა მეწველი პირუტყვისა და სხვების მიეცეს ენერჯეტიკული რიგებულება 2-ჯერ აღმატებული ოსისა და უფასო საკრები ტამიდრებს.

სილი ერთ-ერთი ზირითადი საკვებია მეწველი ფურის უფასო. სილის კვებითი რიგებულება დამოკიდებულია დასაბამის ობის და გამოყენებული ნედლეულის კომპოზიციისა და სხვების მიხედვით.

Sedgenil obaze, aRebisas vegetaciis fazaze da damzadebis teqno-
logiis zustad dacvaze.

sarZeo meZroxobaSi mniSvnelovani adgil i ukavia Zirxvenebis. maT uwodeben rZis gamoyofis mastimul irebel sakvebs. Zirxvenebis mSral i nivTiereba Sedgeba advil ad monel ebadi naxSi rwyel ebisagan – ZiriTadad Saqrebi sagan, mdidaria C vitaminiT, xolo witelstafiloSi bevriakarotini. Zirxvenebidan mewvel i furis sakvebad meti mniSvneloba eniWebasakveb Warxals. Zirxvenebis maRaliTviTRirebul eba aqvT, amitom isini racional urad unda gamoyiyenoT.

vegetaciis adreul fazaSi aRebul i da damzadebul i parkosani kul turebis bal axis fqvili, nakuwi da CrdilSi gamSral i Tiva energetikul i Rirebul ebiT uaxilovdeba koncentrirebulsakvebs, xol obiol ogiur Rirebul ebiTsjobs maT.

rig regionebsi furis ul ufaSi mniSvnelovani adgil i ukavianamj as. ukeTesi aSvriisa da qeris namja. saSemodgomo marcvl ovnebis namja 40%-mde uj redanas Seicavs. amis gamomisi gamoyeneba kvebi swina Semzadebis gareSe ar aris didad sasargeblo. misi damzadebis xerxebia: dakuwva, Sesvel eba da Semzadeba, damduRvra, dasil oseba, gafueba, granulireba, da sxv.

mwiri da araTanabari kvebis dros wvel adoba 25–50%-iT mci r-

deba. furebis sarZeo produqtiul obaze yvelaze uaryofiTad mwiri kveba moqmedebs mSral obis periodSi da laqtaciis pirvelTveebSi. kvebis optimaluri pirobebis Seqmna 2-jer zrdis furebis wvel adobas. 3000 kg wvel adobisas, rZesTanerTad, furis organizmidan gamoiyofa 392 kg mSral i nivTiereba, xolo 4000 kg wvel adobisas – 500 kg-ze meti. amitom furebis uwyveti da srul fasovani kveba aucil ebel i pirobaa imisaTvis, rom maT hqondeT maRali sarZeo produqtiul oba.

mwiri kvebis gamomci rdeba dReRamuri monawvel i, mokl debalaqtaciis xangrZlivoba. ul ufaSi uxeSi da wniანი sakvebis arasakmarisi raodenoba da misi dabal i xarisxi iwvevs koncentratebis mniSvnelovan gadaxarj vas. kvebis gaumj obeseba (1 kg rZeze 1,1–1,2 sakvebi erT.) uzrunvel yofs maRali monawvel is periodis gaxangrZlivebas (laqtaciuri mrudis mdgradobas) da furis ganayofierebis Semdeg Senel ebul dacemas.

rZis warmoebisas gasaTvali swinebel ia is, rom ul ufaSi Zirxvenebis (turnefsi, sakvebi Warxali, Zirxvenebis foCi) didi raodenoba auaresebs rZis xarisxs – is xdeba momwaro da mas dahkravs sakvebis gemoc. rZis xarisxi, agreTve, uaresdeba, Tu furebs mivcemT uxarisxo sakvebs – dampal Tivas, sil oss an senaJs.

arasasurvel Sedegs iwvevs, agreTve, furebis aTvis didi raodenobiT JenJos, l udis naxarSis (buyis), mJave badagis micema, agreTve iseT saZovrebze Zoveba, sadac Warboben momJavo mcenareebi. am dros rZes axasiaTebis dondi o Senadedi da misgan Seuzl ebel iakargi xarisxis yvel is amoyvana.

Zalian fasobs rZe, romel ic miiReba furebis alpur, subalpur saZovrebze ial aRobisas. maTgan mowvel il i rZisagan gamodis umaRlesi xarisxis yvel i da rZis sxva nawarmi. xSi rad gazafxul ze, rodesac furebi gahyavT saZovarze, mci rdeba rZis cximianoba. es gamowveul ia imiT, rom mwvane sakvebsi mci rea uj redanas xvedriTi wili (12%-mde) da didia proteini Semcvel oba (25%-mde). aseTi mdgomareoba moqmedebs faSvSi duRil is procesebze, ris gamoc mci rdeba ZmarmJavis gamoyofa da sarZeve jirkvl ebSi qveiTdeba rZis cximis sinTezis intensivoba. amis Tavidan asacil ebl ad saZovarze gayvanis pirvel 25–30 dRes saWi roa furebs damatebiT mivceT kargi xarisxis Tiva, roml is raodenoba dekadebis mixedviti qneba: I-Si – 5 kg, II-Si – 3 kg, III-Si – 1 kg.

magram srul fasovani kvebis fonzec ki Zalian rTul ia SevunarCunoT furebs da mozards organizmisaTvis aucil ebel i mineraluri nivTierebების, vitaminების, makrodამიკროელემენტების ბალანსი. imisaTvis rom sasofl osameurneo cxovel ebSi ar gamomJRavndes am nivTierebების deficiტი, aucil ebel ia visargebloT sakvebi danamatebiT da biopreparatebiT.

svxadasxva biopreparatebis da sakvebi danamatebis gamoyenebiT kvebisa da movla-Senaxvis kargi pirobebis Seqmna xel s uwyobs produqtiul obis gadidebas pirutyvis memkvidruli Tvi sebebiT gansazRvrul donemde, agreTve janmrTel mozardeul sa da misi imunuri sistemis gaZlierebas.

rusudan barkal aia
„el kanas“ mrCeval i mecxovel e-
obis dargSi

საქართველ ოს მეცხოველ ეობა XXI საუკუნის პირველ ათწლეულში და მისი განვითარების პერსპექტივები

გეოპოლიტიკური მდგომარეობიდან, ბუნებრივი-კლიმატური პირობიდან და მოსახლეობის ისტორიული ტრადიციებიდან გამომდინარე საქართველ ოს ეკონომიკის განვითარებას ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადგილი აქვს მურნეობას და, მათ შორის, მეცხოველ ეობას ეკუთვნის. ამის განვითარებისთვის, სპეციალური სტრატეგიები, ეკონომისტებისთვის და ბიზნესმენებისთვის, აგრეთვე უბრალოდ რიგითი მოქალაქეებისთვის, უინტერესო არ იქნება სასოფლო-სამეურნეო ურთობების ამ მიმართულების განვითარების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება.

საგულისხმოა, რომ ზოგიერთი ექსპერტის და მარალი ტანამდობის პოლიტიკური მოწოდების აზრით სასოფლო-სამეურნეო ეკონომიკის განვითარებისთვის ნაკლებად მნიშვნელოვანია და, ამდენად, მისი განვითარებაზე უფრო მეტი ყურადღება უნდა იქნეს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს.

ასეთი მიდგომა, აგრეთვე სხვა მიმართულებითი განვითარებისთვის, არის იმის მიზეზი, რომ დრეისატივის საქართველ ოსი მეცხოველ ეობის დარგი, შესაძლებელია იტყვას, რომ 50 წლის განმავლობაში მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს.

მიმდინარე ტანამდობის ადგილი:

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სურსათისა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციის (FAO) 2012 წლის საგანგებო მოქმედების ანგარიშითაა რომ მსოფლიოში უფრო მეტი ყურადღება უნდა იქნეს მურნეობის განვითარების საფუძვლებზე. გაეროს შესაბამისი სტრატეგიების დანერგვის შემთხვევაში, ადამიანების უფრო მეტი მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს.

პრობლემის გადაწყვეტის შესახებ სასოფლო-სამეურნეო მეცხოველ ეობის უკავია, რომელიც, პირველ რიგში, განიხილეთ, როგორც ადამიანის ორგანიზმისათვის აუცილებელი და ადგილი აქვს მურნეობის განვითარების საფუძვლებზე. აგრეთვე ვითარებისა და სხვა ბიოლოგიური აქტიური ნაერთების შემცველი საკვები პროდუქტების მურნეობის დარგი.

ამასთან, შესაძლებელია იტყვას, რომ მეცხოველ ეობა საქართველ ოსი გაცილებით მეტნიშნავს, ვიდრე ხარისხიანი და უსაფრთხო რეზერვები და კერძო.

საქართველ ოსი მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს.

მეორეს მხრივ, საუკუნეების განმავლობაში მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს.

დრეისატივის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს.

ასეთი მნიშვნელობის მიუხედავად, საქართველ ოსი მეცხოველ ეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს. იმავდროულად, მურნეობის განვითარების საფუძვლები უნდა იყოს.

cxრილი 1. sasofi o-sameurneo cxovel ebisa da frinvel ebis sul adobis dinami ka yvel a kategoriis meurneobebSi (aTasi sul i)	wl ebi						
	1990	1995	2000	2005	2007	2009	2011
Zroxaul i	1298,3	973,1	1177,4	1190,6	1048,5	1014,7	1087,6
Rori	880,2	352,6	443,4	455,3	109,9	135,2	105,1
Cxvari da Txa	1618,1	724,8	627,5	815,3	709,5	673,8	630,4
frinvel ebi	-	-	7825,5	7482,2	6149,7	6674,8	6360,2

ki sazogadoebrivi qonebis (miwis, sasofi o-sameurneo teqniki, sasofi o-sameurneo cxovel ebis da sxv.) gauazrebel ma privatizaciამ faqtobrivad ganadgura sasofi o-sameurneo mecxovel eoba da misi ganviTarebis Sesazl ebl obebi SezRuda.

jer ki dev 1996 wel s Jurnal „kval Si“ gamoqveynebul sakmaod vrcel weril Si (g. gogoli, rodis mivxedoT mecxovel eobas, #1, gv.29-33) detal urad arisaRweril i samoqal aqo omiT gamowveul i zarali, agreTve sazogadoebrivi sakuTrebis gankerZoebis sasdaSvebul i Secdomebis gamosworebel i Sedegebi da Seqmnil i mdgomareoba daxasiaTebul ia, rogorc katastroful i. amave periodSi anal ogiuri Sefaseba gakeTda sxva mkvl evarebis mier samecniero Jurnal ebis da periodul presasi gamoqveynebul weril ebSi; samwuxarod, maSindel ma xel isufli ebam yurTar iRo profesional TarCevebi da xali aTaswleul is dasawyisTvis sasofi o-sameurneo warmoebis es mimarTul eba, ZiriTadad, usistemo, wvriლი saoj axo meurneobebis „saqmanobis“ sferod gadaiqca;

axali aTaswleul is dasawyisTvis mdgomareoba ramdenadme gamosworda, rac sul adobis (garda cxvrisa) zrdasa da mecxovel eobis produqtebis warmoebis mocul obis matebit gamoixata. aseTi mdgomareoba, Cveni azrit, 2004 wl amde „inerciit“ grZel deboda, Semdgom wl ebSi ki yvel a mimarTul ebit, m.S. sul adobis, saSualo produqtiul obisa da mecxovel eobis produqtebis warmoebis mimarTul ebit, aSkara ukusvl aRiniSneba.

ase, magal iTad, statistikuri monacemebis anal izi gviCvenebs, rom 1995-dan 2005 wl amde per i odSi qveya-

naSi aRiniSneba yvel a saxeobis cxovel ebis sul adobis zrdis tendencia; kerZod, Zroxaul is (Zroxax + kameCi) sul adoba 22,4%- iT gazar da, Roris – 28,1%-iT, cxvrisa da Txis erTad – 12,5%-iT (cxრილი 1). mniSvel ovania is, rom am process Tan sdevda cxovel Ta xarisxobrivi gaumj obeseba, rac mecxovel eobis produqtebis warmoebis zrdasa da nawil obriv produqtiul obis amaRl ebaSi gamoixata.

unda iTqvas, rom miRweul i Sedegebi maqsimal uria, rac Sesazl ebel i iyo sasofi o-sameurneo cxovel ebis genetikuri potenciis, agreTve arsebul i kvebisa da movl a-Senaxvis teqnoლი ogiis pirobebSi. procesis stimuli rebis mizniT, am etapze, Cveni azrit, saxel mwi fos mxridan aucil ebel i iyo Sesabamisi ekonomikuri berketebis amoqmedeba, mi zanmimarTul i proeqtebis ganxorciel eba, investiciebis waxali seba da sxv.

magram moxda piriqit; zogadad aRmasrul ebel i xel isufli ebis araswori agrarul i politika, ufroswordad, aseTi politikis saerTod ararseboba da agrarul sferoSi procesis TviT dinebaze miSveba, agreTve sasursaTo produqtebis importis liberal izaci a iyo ki dev erTi, ase vTqvaT, „wel s qvemoT“ dartyma, ramac faqtobrivad aTeul i wl ebit ukan daswia saerTod sofli is meurneoba, gansakuTrebit ki mecxovel eoba.

yvel aferi daiwyo imiT, rom saTanado material ur-teqniki bazar ararsebobs, agreTve mci remi wianobis, sairigacio sistemebis mwyobridan gamosvლის, sawwav-sacxebi masal ebis siZviris da sxv. gamo, mZime ekonomikur mdgomareobaSi myofma fermer ebma ver SesZl es xel ovnuri sakvebwarmoebis, agreTve sxva zooteqniki, sameurneo da organizaciul i RonisZiebebis gatar eba, ramac, Tavistavad, cxovel - Ta produqtiul obis zrdada da warmoebis gafarToeba SeaCera.

meores mxriv, 2005 wl idan saxel mwi fomuari Tqva sasofi o-sameurneo cxovel Ta xarisxobrivi gaumj obesebis erT-erTi ZiriTadi mamozravebel i Zal is, sanaSene-sasel eqcio samsaxuris mxardaWeraze. es gamoixata sanaSene saqmisa da xel ovnuri ganayofie rebis central uri da raionul i samsaxurebis, mogvianebit ki sofli is meurneobis saminiistros sanaSene saqmis departamentisa da kanonis „sanaSene mecxovel eobis Sesaxeb“ gauqmebaSi (2006 w.); produqtiul obis SemcirebasTan da sxva uaryofit mxareebTan erTad es gaxda imis mizezi, rom gaqrobis piramide mivida qarTvel i gl exkacis mრaval saukunovani Semoqmedebiti SromiT Seqmnil i sasofi o-sameurneo cxovel Ta unikal uri j iSebi, romel Tacbiol ogiuri Tu sameurneo Tvis ebis anal ogebi ar gaaCniaT da am Tvis ebis wyal obit msofli os მრaval i qveyni special istebis mxridan yuradRebas im saxureben.

mecxovel eobis ganviTarebaze ocnebis bol oZafis gawyveta iyo saqarTvel os zooteqniki-saveterinaro universitetis agrarul universitetTan SerTebis motiviT ganxorciel ebul i „optimizacia“, rac gamoixata kvle vit i seqtoris daxurvaSi, ara erTi cnobil i mkvl evaris samsaxuridan daTxovnasa

და ლაბორატორიული მონიტორინგის განადგურებას; სედეგად, ღვეანა დარცა ერთერთი მნიშვნელოვანი სამეცნიერო ცენტრის გარეშე. მომდევნო წლებში აგრარული უნივერსიტეტის სურსათის მიქსილიცეული სხვის სახელის მეცხოველები ბიოლოგიური საფუძვლებსა და საკვებთა მეცხოველები სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები, რომლებსაც ასევე მოხდა ტანამშრომელთა მასობრივად დატოვანა და რომელთაც დრეს ნომინალურად ტუსიზი ება ევოდოს კვლევითი დაწესებულებები.

საქართველოს მეცხოველები მართლები სპეციალური სტრუქტურის არარსებობის გამო და მხოლოდ ერთი კერძო საწარმოს დასაყმების პერსპექტივით განპირობების, რომელიც ურად სეუდა ამ მათ დასაწარმოებელი სპეციალური დაწესებულების დარღვევების გამო, რაც, ასევე, აისახება დარგის მომავალზე.

ამას დაემატა ადგილებზე სახელმწიფო ვეტერინარიის სამსახურების ლიკვიდაცია, მოკმედი კანონმდებლების მიერ დატოვანა ტარული იგნორირებით სარეგულაციო ვეტერინარიის-სანიტარიის კონტროლის სამსახურის გაუქმება და სხვა, რაც მდგომარეობის კიდევ უფრო გაუარესების მიზეზი გახდა. სედეგები კი სხვადასხვა: ღვეანაში საგრძობად გაიზარდა დაავადებების მიზეზით ცხოველების ზღვრები და სიკვდილიანობის შემთხვევები.

ცხრილი 2. საფილი ო-სამეურნეო ცხოველების სიკვდილიანობის ობიექტების				
სახეობა	ზომის ერთეული	წლები		
		2000	2005	2011
ჯოხეული	აბს.სული	29,3	38,8	73,0
	%	2,49	3,26	6,71
რომი	აბს.სული	23,9	39,6	39,1
	%	5,39	8,70	37,20
ცხვარი და ტყა	აბს.სული	18,9	27,9	37,3
	%	3,01	3,42	5,92
ფრინვლები	აბს.სული	613,8	746,3	2007,1
	%	7,84	9,97	31,56

ასე, მაგალითად, 2000 წელს ტანსედეგებით, 2011 წლის ჯოხეული სიკვდილიანობა 43,7 აბს.სული ტყაზე, ანუ – 2,5-ჯერ, რომისა – 15,2 აბს.სული, ანუ – 1,6-ჯერ, ცხვრისა და ტყის – 18,4 აბს.სული, ანუ – 1,97-ჯერ, ფრინვლების – 1393,1 აბს.სული, ანუ – 3,3-ჯერ (ცხრილი 2).

ყველაფერი ეს არის მოვალეობის სანიტარიის-ჰიგიენური ნორმების დარღვევების გამო, რაც საკვების დარღვევის ხარისხით, აგრეთვე მზიური ეპიზოოტიური-ზოოზური სიტუაციის განმარტვების, რის სედეგადაც ღვეანის ამ ტერიტორიაში მრავალი ინფექციური დაავადების „აფეთქების“ შემთხვევები; ამ მხრივ განსაკუთრებული ადრინდის მდგომარეობის შემთხვევები მათ მზიური მდგომარეობის, რაც დაკავშირებულია 2006-2007 და 2010 წლებში რომის აფრიკული ჰიგიენის ეპიზოოტიის ორ „ტალ რასთან“ და, რაც დროს 260,1 და 90,1 აბს.სული დაიხოცა. შესაბამისად, არც ტუისეის ვიატი ტურკული, ჯილისის და სხვა მრავალი ინფექციური დაავადებების ეპიზოოტიის შემთხვევებიც.

საწარმო კონტროლის გარეშე ღვეანაში არინიშებასადედი სუბიექტის ნაყოფიერების დაკლებით, რაც,

სხვა შემთხვევაში, ბრუცელოზით, აგრეთვე გამრავლების ორგანოების სხვა დაავადებების ტარის გამოწვევით. დანაკარგების სრული წარმოგონის შემთხვევაში, მომდევნო 2005-2011 წლების მონაცემების, რომლის ტანამშრომელი 100 სული ფრიდან მიწის რეზერვუარის მხოლოდ 76 ხობი, ამავდროულად ნიშნის და – 805 გოვი, ხოლო ნიშნის და/ან დედის ტყის და – 97 ბატანი/კრავი; ნაყოფიერების კიდევ უფრო შემცირების სასწრაფოებია, რამდენადაც საოჯახო (სოფლის ნაყოფიერების) და წარმოების მურნეობის სადედი სუბიექტის განაყოფიერება ხდება ე.წ. ტავისუფალი დარღვევებით.

ნაკლებად ტავისუფალი, მაგრამ არანაკლები ზარალი მოაქვს საკვებულ უფასო ამ ტერიტორიების დეფიციტით, შესაბამისად გომეების მიკროკლიმატის პარამეტრების დარღვევით, ბაგრიდან სავალი სენახვების და პირუკის არასწორად დაწვით, აგრეთვე პარაზიტული დაავადებების მიზეზით გამოწვეული დანაკარგების, რაც პროდუქტის ობიექტის 20-30%-ით შემცირებისა და წარმოების ტვიტრის რეზერვების გადების მიზეზია.

ასევე სიტუაციაში სედეგის ვეგამოიროსახელმწიფო მხრიდან მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით, მაგალითად, კოსმეტიკურმა რომის ებებმა. კერძოდ, როგორც ნიშნის, 2006 წლის ადმინისტრაციული ერთეულებში სამოვალის სასწრაფო სუბიექტის სახელმწიფო სამსახური, სადაც, ზედამხედველების მიზნით, გაწვდილი იყო სახელმწიფო ვეტერინარიის ეკისტი. სამუხაროდ, მცირე ადამიანური რესურსებისა და საწარმოების არარსებობის გამო ამ სამსახურის სრული წარმოგონის ვეგამოიროსახელმწიფო მხრიდან სიტუაციის გასწორების მიზნით ყველა მდგომარეობის, აგრეთვე სახელმწიფო მხრიდან განხორციელებული ერთეული „წარმოების“ ნაკლებად ეფექტური გამოდგა.

გასაგებია, რომ შემთხვევების მდგომარეობის გამოწვევის მიერ ზოოტექნიკური ტყა რომის ებებთან გატარე-

ბიტი რამდენადმე ხელსეხები ეფექტის მიწვევის შესაზღვრებად და საუბარო კი არაა. თანამდგომარეობა, შეიქმნება იტყვას, კატასტროფულია, რაზეც შემდეგ სტატისტიკური მონაცემები მტყველებს:

ცხრილი 3. მეცხოველ ეობის პროდუქტების წარმოების დინამიკა, ატონა					
	წლები				
	2000	2005	2007	2009	2011
რზე, სულ	619,9	755,7	624,7	551,4	582,1
ხორცი, სულ	107,9	104,7	69,4	54,3	49,3
კვერცხი	361,4	504,6	438,1	430,6	483,2
მათლი	1,9	2,2	2,2	1,8	1,7

2005 წელს თანამდგომარეობა 2011 წლისთვის ასოფლიო-სამეურნეო ცხოველთა სულადობაში შემცირდა: ზროხეული - 8,6%-ით, რორი - 4,3-ჯერ, ხორცისა და ტყის ერთად - 23,7%-ით, ხოლო ფრინველების - 18,7%-ით (ცხრილი 1). ამავდროულად რძის წარმოება შემცირდა - 23%-ით, ხორცის - 52,9%-ით, კვერცხის - 4,2%-ით, ხოლო მათლის - 13,4%-ით (ცხრილი 3).

ერთდერთი წინააღმდეგობა, რაც მეცხოველ ეობის სტატისტიკურ მაცნებელ ბიზარის არნაწილს, ეს არის XXI საუკუნის პირველი ათწლეულის დასაწყისში თანამდგომარეობის სასალო მონაწველის 375 კგ-ით ზრდა, თუმცა

ცხრილი 4. მეცხოველ ეობის პროდუქტების წარმოების სასალო მაცნებელი, კგ.			
მაცნებელი	წლები		
	2000	2005	2011
ფურის სასალო მონაწველი	935	1040	1309
1 სული ზროხიდან ხორცის წარმოება	41	39	20
1 ნევიდან ხორცის წარმოება	224	202	431
1 სული ხორცის სასალო ნაწარმი	3,0	2,8	2,7

პროდუქტიულობის ეს დონე დაახლოებით 500-600 კგ-ით ნაკლებია 90-წლიანი წლების დასაწყისისთვის საკარტვლი ოსი მიწვეულ სედეგზე და, ასევე, 5-8-ჯერ ამოუვარდება ევროპის ღველების შესაბამის მაცნებელს.

რაც შეეხება სასალო ერთი სულიდან წარმოებულ ხორცისა და მათლის ნაწარმს, ის ბოლო ათწლეულიდან ხასიათდება კლების ტენდენციით და 2-3-ჯერ დაურომად ამოვარდება ევროპის ღველების მაცნებელს. კერძოდ, მე-4 ცხრილში მოთხრობილი მასლების ანალიზი გვიჩვენებს, რომ სასალო 1 სულიდან წარმოებულ 20 კგ-მდე ზროხის ხორცი, რაც 2-ჯერ ნაკლებია, ვიდრე 2000 წელს, ხოლო იმავე პერიოდში 1 სული ხორციდან გაწარმული მათლის რაოდენობა 10%-ით შემცირდა.

არაიგნებია სწორი, თუ არაწინასწარ, რომ ღვეანასი ფუნქციონირებენ მეცხოველ ეობის ისეთი საწარმოები, რომლებსაც დანერგულია მსოფლიო დონის ტექნიკური აწარმოები და ტექნოლოგიური ხაზები, ხოლო პროდუქტიულობის დონის რამდენადმე მნიშვნელოვანად ამოვარდებიან ევროპის მოწინავე ღვეებს. ზოგიერთი მათგანი დაწარმებულია კარტული ინვესტიციებით, უმეტესი კი, უცხოელების მიერ. ამის მაგალითად შეიქმნება მოწინავე საწარმოები ზეო მეზროხეობის ღრმების სენაკისა და გარდაბნის მუნიციპალიტეტებში, მომდინარეობს მსენებარე მეწარმეების 3 მეურნეობა საგარეოს,

თეტიყაროსა და ბოლის მუნიციპალიტეტებში და, აგრეთვე მეწარმეების და სახორცე მეწარმეების აწარმოების ფაბრიკა, რომლებსაც გვხვდება როგორც „გიგანტები“, ასევე სასალო და მცირე ზომის საწარმოები (10-30-დან 180-280 აწარმოების ფართობის კვერცხმდებელი ან სახორცე გამოწარმების ბროილის რეტი).

მიუხედავად ასეთი მიწვევისა, საგანგებო ღვეების გამო, ეს საწარმოები ღვეანასი ვერცხრობენ ამინდს, რატომაც ასახვას პოულობს დაზარალებული საწარმოების მომარგებასა და მოწარმებულობის ცხოველური პროდუქტების რაოდენობაზე. ასე მაგალითად, 2011 წელს სასალო 1 კაცი მიერ მოწარმებულობა 135 კგ რზე, 27 კგ ხორცი და 100 კალი კვერცხი, რაც FAO-ს და WHO-ს ეგსპერტების მიერ რეკომენდებული ნორმების მხოლოდ 38,6, 42,2 და 41,7%-ს შეადგენს, შესაბამისად. ასე მაგალითად: 2011 წელს სასალო 1 კაცი მიერ მოწარმებულობა 135 კგ. რზე - 27 კგ. ხორცი და 100 კალი კვერცხი, რაც FAO-ს და WHO-ს საერთაშორისო ეგსპერტების მიერ რეკომენდებული ნორმების 38,6; 42,2 და 41,7%-ს შეადგენს, შესაბამისად.

ასეთი მდგომარეობა განაპირობებს, რომ საკარტვლი ოს მცხოვრებელთა მნიშვნელოვანი ნაწილი საკვების დანაწარმების ენერჯის უკმარისობაში ერთდროულად ცხოველური ცილების მწველი დეფიციტის განიცდის; ეს დაკავსებულობა საკვების პროდუქტების შიდა წარმოების შემცირებით გამოწვეულ მარტივ რეზერვების დასაწყისში. ეს არის იმის მიზეზი, რომ ღვეანასი მცხოვრებელთა საერთაშორისო რაოდენობის 13,3% ანუ 600 აწარმოების ადამიანი შიმშილობს, ბავშვების 12%-ში გამოვლიენილია ზრდის სენილება, ხოლო მოზარდთა 3%-ში არის სნეობა საკარტვლი ნაკლები წონა.

ამ მონაცემების გარდა, ვფიქრობთ, სპეციალისტებისა და ფართო საზოგადოების საგანგებო განსჯის საგანი უნდა გახდეს ის, რომ მოწარმებულობის სასალო პროდუქტების წლების მანჯილზე დაბალი ადგილზე წარმოებულობის ხვედრითი კერძოდ, მოწარმებულობის ცხოველური პროდუქტების სასალო წლიური იმპორტი შეადგენს: ხორცისა და ხორცპროდუქტების 26%-ზე მეტს, რძისა და რძის პროდუქტების 15,7%-ს და კვერცხის 10,4%-ს. საყარდა რეობის ც, რომ იმპორტის მოცულობა წლიდან წლამდე იზრდება.

ასეთი მდგომარეობა მეტად დამაწყობებელია არა მარტო ეკონომიკური დამოუკიდებლობისა და ვალუტის მნიშვნელოვანი რესურსების გადინებაში დაკავსებულობა, არამედ შიდა რესურსების მიზნობრივად გამოყენებისა და სოფლიო მცხოვრებელთა ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ტალღის დასაწყისში.

ღვენის გეოპოლიტიკური მდებარეობა, აგრეთვე მსოფლიო სასალო ბაზარზე არსებული არასტაბილური მდგომარეობა და საკვების პროდუქტების ფაზის მნიშვნელოვანი პროგნოზირებადი მერყეობა გვაწინააღმდეგობის, რომ ეკონომიკური სტაბილურობის მისაწველად აუცილებელია მეცხოველ ეობის პროდუქტებზე ღვენის მოსახლეობის მოწინავე მისწრაფება.

წველი პესიმისტიკური პროგნოზით, სწორი აგრარული პოლიტიკა, რასაც ზოგადი სასოფლიო-სამეურნეო წარმოების მხარდაჭერა და სტიმულირება ერთდროულად იხმობთ არსებული ბუნებრივი რესურსების რაციონალურად გამოყენების გზების გამოწვევა, შესაზღვრებად ობას მოგვცემს 5-8 წელიწადში რძის წარმოება 1,2-2,5 მლნ ტონამდე გაზარდოს, ხორცის - 2,3-2,5-ჯერ და კვერცხის - 7-9 მლნ კალიამდე. წარმოების ასეთი დონე

qveynis Si da moTxovni l ebas mecxovel eobis produq-
tebze praqtikul ad daakmayofil ebs.

amis ganxorciel ebis real uri SesaZl ebl obebi
dasturdeba rogorc saqarTvel oSi cal keul i fer-
merul i meurneobebis mi er mi Rweul i Sedegebi T, ase-
ve mraval i ganvi Tarebadi qveynis magal iTze, sadac
warmatebebis garanti a mecxovel eobis produqtebis
warmoebi sa da gadamuSavebis sferoSi Sexedul ebebi-
sa da Rirebul ebebis gaazrebul ad da mizandasaxu-
l ad gadafaseba gaxda;

am mi marTul ebi T SeuZl ebel ia fermerebi sTvis rai-
me universal uri receptis an kidev erTiani rekomen-
daciis SeTavazeba. yovel i konkretul i SemTxvevis-
Tvis unda vixel mZRvanel oT adgil obrivi pi robebis
gaTval iswinebi Ta da msgavsi ekol ogi ur-ekonomi kuri
pi robebis qveynebis gamocdil ebi T; Cveni azri T, saqar-
Tvel oSi, iq, sadac amis SesaZl ebl oba aris, aucil ebe-
l ia mecxovel eobis produqtebis warmoebis tradici-
ul i sistemis Tanamedrove industriul i teqnoლი ogie-
bi T Canacvl eba, xol obunebrivi sakvebi savargul ebi T
mdidar regionebsi warmoebis maRal i efeqturobis
misaRwevad unda moxdes tradiciul i teqnoლი ogiebis

modificireba, raSic sasofl o-sameurneo cxovel Ta
adgil obrivi j iSebi Tav is adgil s dai kaveben.

*გიული გოგოლი,
sofl is meurneobis mecnier eba Ta doqtori;
avTandil Cagel i Svi l i,
sofl is meurneobis akademiuri doqtori;
a(a)l p saqarTvel os agrarul i universi teti*

მეცნიერებთან პრემია

feromoni ani damWerebi mavne mwerebi s wi naaRmdeg

bol o wl ebia samcxე-j avaxeTis unikal ur sakurorto tyeebSi
sagangaSo mdgomareobaa. es probl ema gasul i saukunis samociani
wl ebi dan momdinareobs, rodesac saqarTvel oSi gansakuTrebi T
saSi Si mavnebel i mbeWdavi qerqi Wami a xoWo pi rvel ad aRmoaCis nes.

mbeWdavi qerqi Wami a xeSeStri i-
an mwerTa rigs miekuTvneba. xo-
Wos brWyvial a Savi Seferil oba
da mokle cil indrul i bususebi
aqvs. wel iwadSi ori Taobis gamoz-
rdas aswrebs da naZvis qerqSi debs
kvercxებს, saidanac 5 mm. sigrZis
matl ebi iCekeba. matl ebi naZvis
qerqSi saxl debi an da imdenad azi-
aneben mas, rom xe xmeba.

am mavnebl is wi naaRmdeg brZol a
samcxე-j avaxeTis tyeebSi didi xa-
nia mimdinareobs, Ziri Tadad bio-
l ogiuri meTodi T – feromoni ani
damWerebi T. es sakmaod efeqtiani
saSual ebaa da maTi sworad gamo-

yeneba Zal ian karg Sedegs izl eva.
wl eul s garemos dacvis saminist-
rom samcxე-j avaxeTis tyeebis qer-
qi Wami a xoWosagan unikal uri naZv-
naris dasacavad 5156 feromoni ani
damWeri Semoitana da maTi tyeebSi
ganTavsebi sa da monitoringis gan-
xorciel ebaze tenderi gamo-
acxada, romel -
Sickompania „bio-
agrom“ gaimarj va
(mcenareTa bio-
l ogiuri dacvis
centri). rogorc
„bio-agros“ di-
reqtori karl o
kikoria ganmar-
tavs, es raode-
noba 100 000-ze
meti Ziri naZvis
gadarCenis Sanss
izl eva.

satyeo departamentis Tavm-
j domaris biZina giorgobianis
gancxadebi T, mavnebl is wi naaR-
mdeg brZol a kidev ufro gaq-
tiurdeba, saxel mwifo am saqmes
kidev ufro met ful sa da Zal is-
xmevas moaxmars.

~buneba mbr Zanebel i al~

mi zezi s safuZvl i anad Seswavi s gareSe daskvni s gakeTeba SeuZl ebel i al
 sad gaqrnen bayayebi?! sad gaqrnen SaSvebi Tbil isis baR-parkebi dan?!
 nuTu garemo imdenad dabinZurda, rom mercxl ebmac uari Tqves CvenTan cxovrebaze da aRarc
 cici naTel ebi Canan Rami T?!

*tristan Cerqezisvil i
 saqarTvel os damsaxurebul i metyeve*

P.S. pasuxs ekol ogebi sgan vel i T!

ფეხი ჩვენი სასაქონლო

ki dev erTxel qarTul i tyisa da tyis damcav nargaobaTa Sesaxeb

poetma Teimuraz J angul aSvil ma batoni oseb
 CodriSvil s „mwane ganZis di dostati“ uwoda.

iseTi mTagoriani qveyni sTvis, rogoric sa-
 qarTvel oa, tye namdvil ad upirvel esi da Seu-
 fasebel i ganZia. tyis gareSe saqarTvel o aRar
 i arsebebs. ocdameerTe saukuneSic ki mecnie-
 rul -teqno logiuri progresis miuxedavad
 saqarTvel o agrarul qveynad rCeba da manam,
 sanam qarTvel i kaci vazs SviliviT nazards
 uwodebs, qarTul i tye misi upirvel esi sim-
 didre _ ganZi da damxmare iqneba.

batoni osebi damisi Taobis naRdi metyeve speci-
 alistebi TiTiT saCvenebel i da qarTul i tyis, da sa-
 erTod, qveynis moamageni iyvnen. maT sxva saxel s ver
 mouZebni, mxol od am saqmis „didostatebsa“ da „j a-
 doqrebs“ Tu uwodeb.

swored maT dros da maTi Zal isxmevi T Tbil isis na-
 gavsayrel is teritoriaze 350ha-ze gaSenda krwani-
 sis tye-parki, foTTan – „mal Tayvis“, guriaSi – „eqa-
 diis“, 1kil ometriani siganis mwane zol i Savi zRvis
 mTel sanapiroze, Tbil isis zRvis „dendroparki“ –
 300ha-ze, sadac adgil obriv merqni an saxeobaTa 400-
 mde tye-buqnarTan erTad gaSenda sxva qveynebi dan
 Semotani i 600-mde merqni ani saxeoba. gamwvanda sa-
 qarTvel os avtomagistral ebis umetesoba da sxva.

amave dros, yovel wl i urad Sendeboda damcavi tyis
 zol ebi, aTasobiT heqtarze xorciel deboda axal i
 tyisa da degradirebul tye-buqnarTa sarekonst-
 ruqci o samuSaoebi, 20-25 aTas heqtarze xel i ewyobo-
 da tyeebis aRdgenis-bunebrivi ganaxl ebis process
 da sxva. yvel afer amas erTdroul ad uamravi sargavi
 masal aSWirdeboda. yovel i wl is saSemodgomo inven-
 tarizacii T mudmiv da droebi T sanergeebSi 45-50 mi-
 lioni cal i Tesl nergi da nergi aRiricxeboda.

dRes ki... 1998 wl is Semdeg tyis aRdgenis mxriv
 tyeebis moWra-ganadgurebis garda araferi gakeTe-
 bul a. erT dros ayvavebul i metyeveobis dargi faq-
 tobrivad aRar arsebebs. yofil i satyeo meurneobe-
 bi uvicTaxel Sia, risi gagrZel ebac aRar SeiZl eba!

ვაჯა ამბობდა:

„buneba mbr Zanel ia,
 igi v monaa Tavi sa,
 zogj er si keTes ixveWavs,
 zogj er mqmnel ia avisa.
 erTferad mtvirTvel i aris,
 saqmis TeTris da Savi sa,
 sadac pi rimzes axar ebs,
 iqve mTxrel ia zvavi sa.“

Tu tyeებს არ მივხედეთ, ჯვავი და მუყერი მართლაც
 ვალეკავს საყარტველ ოს. აწყურის ტრაგედია საგანგაშო
 გაფრთხილება... იმის ნაცვლად, რომ საყმე ვაკეთოთ,
 სატყეო მურნეობის სისტემის ერთი უწყებებიდან მეორეზე
 გადაცემა-გადმოცემა გადაწყვეტილი დავივიწყებთ, რომ
 ნიადაგის დაცვა და ვალე მარეგულირებლობა ღირსეული
 ტყის უპირველესი საყმეა.

დრეს მთავრობამ ერთგვაროვნად დადებითი ნაბიჯი
 გადადგა, სატყეო მურნეობა გარემოს დაცვის სამინისტროს
 ტანრომ გაერთიანდა, მაგრამ ესეც „კოვიდის“ ნახევარი
 ნაბიჯია. ადრეც ბევრჯერ ყოფილა ერთად გარემოს
 დაცვის სამინისტრო და სატყეო მურნეობა, მაგრამ მას
 ბევრი არაფერი გაუკეთებია. დრეს განსაკუთრებით, როცა
 ღირსეული ტყის ტყეების განადგურების პირასა მისულია,
 მას მხოლოდ მეთევით და სათანადოდ დაფინანსება
 უსვლის. იმისთვის, რომ არორზინდეს სატყეო მურნეობა,
 მეთევითი ერთგვაროვნად უნდა დაფასდეს, თორემ გულ-
 არხინობა კარგარაფერს მოგიტანს.

მანამ, სანამ არსებობს ლერი ვოლუა და ზმანი მისნი
 (რმერთმა დიდხანს ამოფოს ღირსეული ბუნების საკეთილ-
 დრეოდ), სალიროა არდგეს ტყის მოწყობის საუბრე,
 რათა გავიგოთ, ვის ხელსია ტყე და რის პატრონები
 ვართ.

უნდა არდგეს რაიონების სატყეო მურნეობები, სატყეო-
 ეობი, სამცხე-ჯავახეთის ტყეების დაცვის მეთევითი სპეცია-
 ლისტი.

დარგი უსუალ ოდ მთავრობას უნდა ეკუთვნოდეს, ხოლო
 რაერყმევა, მნიშვნელობა არაყვს. ვიდრე იკნება
 ღირსეული ტყის უცხო და მონილი „სარეინჯერობები“
 და „რეინჯერობები“, არაფერს კარგარაფერს უნდა ველოდეთ.
 „რეინჯერობის“ ღირსეული შესატყვისი „მეველეა“. რმერთმა
 დავიფაროს რეინჯერ-მეველე ისგან.

დიდია ღირსეული ტყის სანატარული-ჰიგიენური და სამ-
 კუნალი ო-გამაჯანსაღებელი ანუ კურორტოვანი ოგიური
 მნიშვნელობა. აგრეთვე გარემოს დაცვითი, კლიმატურ-
 მარეგულირებელი, რეკრეაციული მნიშვნელობა. მას დი-
 დი როლი აკისრია ცენი პლანეტის ატმოსფეროს გასუფ-
 ტავება-სტილიზაციაში, გააჩნია ეროზიის საწინააღმდეგო
 ფუნქციები და სხვა მრავალი.

ტყეცოცხალი მთლიანობაა. ღირსეული მთლიანობა ილევან
 გოთუა ამბობს: „არა, ტყე მართლაც ხეობა სიხშირე არის,
 ისე, როგორც მართლაც ხეობა სიმრავლე არსებობს და
 მთლიანობა და ტყის მოწყობა, სამყაროს ნიშანს ატარებს.“

ნორვეგიელი მთლიანობის ხმს უნიკალური ტყის ობს: „არ
 ვიცი, გიყვარტყე თუ არა ხეები? ალბათ, უცნაურად მოგეცნებ-
 ბათ, მაგრამ ტყეში როცა ვარ, ყოველხესთან რა რაცი-
 დუმალ, ნათესაურკავსის ვგრძნობ, ტყის ოდეს რაც მეც
 ტყის სისხლი და ხორცი ვიყავი. ალბათ ვდგავარ გარ-
 შემოვიყვები და ტყის ოდეს რაც ბუნდოვანი მოგონებები
 გამცურცულ ებენ და მიყვები“...

ხოლო საყარტველ ოს დამსახურებულ მეთევითი რომან
 მამალი ამბობდა: „მსვენებაა, ჰაერია, ვალეია, ცხოვ-
 რებაა, ეს ტყეა, კურორტია, მერყანია, სატბობია, ლე-
 სია, ზრპარია, ლეგენდაა, რეალიზებული სიკეთეა და
 ამ სიკეთეს ვალეის ცინივტი გაფრთხილება უნდა“. ხოლო
 უკანასკნელი ორათეული წელიწადში, როგორც ვაფრ-
 ტხილია, ეს მხოლოდ რმერთმა დაწესებულებული
 მანქანის ტყეა, სადა სოფლისკუთვნილი ზირითადად
 და „ზრვაკოვითადაა“. ცენი ტყეების დიდია ნაწილი
 გაიცხადდა.

სრულიად საყარტველ ოს კატორიკოს პატრიარქი ილია
 მეორე ასე მითხრობდა საყარტველ ოს: „მინდა გულ-
 სკივლით არ ვინისო, რომ ცენის მეთევითი მინდინარე
 მოვლენები, რომელიც ხე-ტყის ურასთან დასაზრვარ-
 გარეგანასთან არის დაკავშირებული, ბოროტად იყ-
 ვა ღირსეული ტყეების მართება. თუ ეს პროცესი არ

არაკეთა, ცენი მომენი გავხდებით დიდი ეკოლოგიური
 კატასტროფებისა. ტყეების გაცემა უნდა შეწყდეს.“

გაფრთხილებების მიუხედავად, ყური არავინ დაუგდო,
 მანაკი, ვისაც ტყეების დაცვა-სენაქვა ევალებოდა. ამ-
 თომ დრეანდელი ყოფასაგანგაშოა.

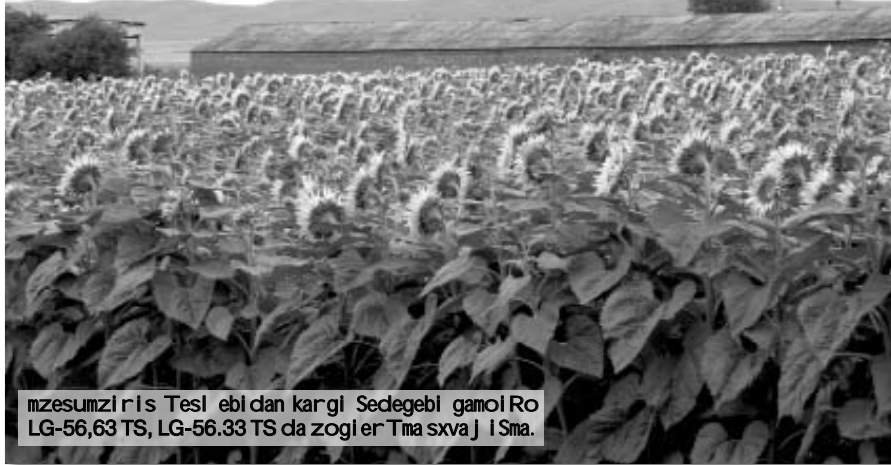
იმედია, ალბათ მაინც გავიწვით სიწვით, რომ ტყეა და
 ტყის დამცავი ნარგობათა გასენებას მიხედვით უნდა. რომ
 ეროზიის საწინააღმდეგო და ღირსეული ტყის ნარგობის გა-
 სენების გარეშე მეთევითი საწინააღმდეგო ვითარებები.

დამოუკიდებელი და არორზინებული სოფლის გარეშე
 იმთავითვე ვწვით, რომელიც დაცვით ვივარტყვით. სოფლის მურ-
 ნეობა პრიორიტეტული უნდა გავხადოთ, მის გარეშე სა-
 ღირსეული ოს მომავალი არაყვს.

უნიკალური ტყეების მოწვით ოთხი ამოდის.
 ოთხი ამოდის, მაგრამ მათგან 100-150 წელიწადში
 სწორდება! ცენი ვირველი ბუნება კი ამდენს არ გვად-
 დის! ეს უნდა გავითვინოთ!

tristan Cerqezivi
საყარტველ ოს დამსახურებულ მეთევითი
(ერთდროს საყარტველ ოს ტყის მართებელი
არსებობდა ასეტი ტიტული თუ ვიღებდა)

მარალ ხარისხიანი, უხვოსავლიანი მზესუმზირის და სიმინდის სატესტო მასალა Sps „აგროვიტასგან“

მზესუმზირის ტესტებიდან კარგი შედეგები გამოიჩინა LG-56,63 TS, LG-56.33 TS და ზოგიერთმა სხვაქონსმა.

უკვე მეორეულია Sps „აგროვიტას“ საკარტველი ოსი ფრანგული კომპანია „Limagren“-ის მარალ ხარისხიანი და უხვოსავლიანი ჰიბრიდული ტესტები Semoaqvs. გარდა ამისა, ფერმერებს სთავაზობს ამავალი ჰიბრიდული ტესტები სატესტო მასალის სახით, რომლებიც გამოიყენება „ევროლიაინინგს“ (მზესუმზირისთვის) და „სტელარს“ (სიმინდისთვის). დამუშავებულია ტექნოლოგია ჰერბიციდთან ერთად გამოიყენება მინერალური სასუკის „აგროვიტას“ გამოყენების შესახებ.

ტექნოლოგიური სიახლეები რეალურად დამუშავებულია (სირაქსი) ფერმერს უზრუნველყოფს და Sps „აგროვიტას“ სპეციალურ მონაწილეობით დაინერგა. შედეგები უარესად გამოიხატა:

სიმინდის გამოსაძლიერი ჰიბრიდები „Agrester“ და LG-37. 13 ვეგეტაციის პერიოდის, გვალვითანობის და მოსავლიანობის მარალ და მცენარეების მიხედვით დედოფლისუფროს რეგიონისათვის ყველაზე მაშასადამისაა.

მზესუმზირის ტესტებიდან კარგი შედეგები გამოიჩინა LG-56,63 TS, LG-56.33 TS და ზოგიერთმა სხვაქონსმა.

სიმინდის ნაბეჭდი გამოყენებულია იყო ჰერბიციდი „სტელარი“ (1,0-1,5 ლ/ჰა) და ტევადი სასუკი „აგროვიტა“ (2-3 ლ/ჰა) ერთად გამოიყენება. არსებული ტექნოლოგიით მიწვევა ჰერბიციდული მომდებლის გაზიარება სარეზერვუარების მიმართ და კულტურის

მცენარე (სიმინდი) თავისუფლად ჰერბიციდის სტრესის მომდებარებას და პარალელურად ხდება ფოტო-

მასე გამოიყენება ადგილობრივი ტესტ მზესუმზირისა.

ლოვანი გამოკვება „აგროვიტასი“ შემავალი საკვები ელემენტები (N,P,K) და სხვა საჭირო მიკროელემენტები).

სიმინდის გამოსაძლიერი ჰიბრიდები „Agrester“ და LG-37.

მზესუმზირის ჰერბიციდის გამოყენებულია იყო „ევროლიაინინგი“ (1,0-1,2 ლ/ჰა) და მკვებავად ტევადი ჰუმინურ-ორგანული სასუკი „აგროვიტა“ (2-3 ლ/ჰა). მხოლოდ ჰერბიციდი „ევროლიაინინგს“ აკვს სელექციური ტვიშება გარდა სხვა სარეზერვუარებისა, დაამარცხოს მზესუმზირის სატესტო პარაზიტი „კელაპტარა“. ამასთან, არსებულია, რომ ამ ჰერბიციდისადმი მდგრადი მხოლოდ კომპანია „Limagren“-ის დაზოგიერტი სხვა ჰიბრიდული ტესტები. ამი თომ ჰერბიციდის მარეზერვუარების მკაცრად უნდა იქნეს დაცული მიმდებარე ტესტების გამოყენების „ევროლიაინინგის“ მიმართ. მზესუმზირის გამოყენების უზიარებას ჰერბიციდთან ერთად გამოიყენება სასუკის „აგროვიტას“ შეთანხმებული ნაზავი.

დედოფლისუფროს რეგიონისადამონსტრაციო ფართობზე გამოიხატა მარალ ხარისხიანი ტესტები და შესაბამისი ტანამდროვე ტექნოლოგიების დაცვით არის შესაძლებელი მარალ ხარისხიანი, გარანტირებული და უხვოსავლიანი სიმინდის მარალ.

გრიტო კახიაშვილი
Sps „აგროვიტას“ ინოვაციური პროექტების მენეჯერი, ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი

ზურაბ ტევაჯე
დედოფლისუფროსი ფერმერთა საკონსულტაციო ცენტრის დირექტორი

Stormi (მოკმედი ნივთიერება fI okumafeni 0,005%) Zიერი antiკოაგული ანტი

Tagვი სებრი მრრრნელი სვინაარმდეგ

სხვა მისათუებლ ებთან სედარები ტეფექტიანია, კარგად უმენ მრრრნელი აბები მოთავსებულ ია ცვილი სგარსში, ნალეების სედეგად არ სვლდება, არ იფანტება და ისეა, სხვა ცხოველებს არ უამლავს.

დერატიზაციული რონისი ებების (მრრრნელი სვინაარმდეგო) უამრავი რელიევი ისა დამოკიდებულ ია იმავად, თუმცა როტენციდს ვიყენებთ. ეს უკანასკნელი დამოკიდებულ ია სადერატიზაციო სასუალების მოკმედი ნივთიერებაზე დამოკიდებულია.

დრეს ბაზარზე არსებულ როტენციდებს სონის ზემოტკამოტვილი მოტხოვნებს ყველაზე უკეთესად გერმანიის კომპანია „basfis“ ცვილივანი ბრეტები – „Stormi“ პასუხობს. ის უამრავად გენს მისთვის, რომელიც ხოცავს Tagვიებსა და ვირტებს. პრეპარატი გამოყენება ნებადართულია დასაფრტხოა როგორც საინო-საოფაქოვრები ისე საფლო-სამურნეო საკმიანობაში. სასაქონლო ბრეტები მოურჯოფერისა და მოკმედი ნივთიერების სახით სეიკავს 0,005% fI okumafeni. გარდა ცვილისა (25%) ბრეტები სეიკავს მრრრნელი სვინაარმდეგის მიმზიდველ ხორბლის რერილსე. „ნორვეგიული ფვილს“, სტაბილიზატორს და კონსერვანტს. ამისგან

„Stormi“ სეიკავს „mware“ საგემოვნო დანამატს, რომელიც Tagვიებსა და ვირტებს სავისეუცნობელია, ამასთან ამ ტვისების გამო სხვა ცოცხალ ორგანიზმების, მათ სონის ადამიანის მიერ მისი მოხმარების რისკი მინიმუმადე მცირდება.

„Stormis“ მოკმედი ნივთიერება fI okumafeni მიეკუთვნება ანტიკოაგულიანების მე-2 კლასს, რაც იმას ნიშნავს, რომ არაპირდაპირი მოკმედი მკანი ზმით ხასიატდება. ორგანიზმის მოხვედრისას ხასიატდება გამოკვეთილი ანტიკოაგულიური მოკმედი მკანი ზმით, სეხამისად აკვეტებს ტრომბოციტების უამრავად და ბიოკავს სისხლის განახლების პროცესს. პრეპარატი არის ნული ტვისები უვევსი და დაგარესი სხილენა და მრრრნელი სვინაარმდეგის სასუალო მოკმედი ნივთიერების დოზა (ლიდ-50) მრრრნელი სვინაარმდეგის 14 000 მგ/კგ-ს. Tagვიები „Stormis“ მი რეიდან 4-10 დრის განმავლობაში ხოცებიან, ვირტები კი – 7 დრე-რამეში.

Stormis გამოყენება რეკომენდებულია მარცხის საკავები და სხვა სასაოებო სეხობები, მეცხოველების ფერმები, საკვების დასამზადებელ საამროებს, დაცულ გრუნტში (საბურები), კომუნალურ მურნეობებში, (საზოგადოებრივ ადგილებსა და საცხოვრებელ სეხობებში), სადაფებსა და სხვა ნაგებობებში, ყანებში, ბარებსა და ბოსტნებში.

Stormis გამოყენების რეგლამენტი (პრეპარატი ლიფორმა 0,005% ცვილის აბები)

დასამუშავებელი ობიექტები	მკმედი ორგანიზმები	გამოყენების დრო და მეთოდი
სანყოფები, მარცვალსაცავები, სარდაფები, საკვების საამროები, ფურები, საბურები, საცხოვრებელი შენობები, კომუნალური შეურნეობები	ბინის თაგვი	თითო აბის განაწილება მისატყუებელ ყუთებში. მინიმალური დაშორება 2მ. ორი კვირის განმავლობაში შექმულ აბებს ამატებენ
იგივე	რუხი ვირთაგვა	ორ-ორი აბის განთავსება მისატყუებელ ყუთებში. შენობებში 50 მ-მდე დაალაგებენ 4 აბს. დიდი ფართობის შენობა-ნაგებობებში აბებს ათავსებენ ობიექტის გარეთაც 10-15მ დაშორებით. შექმულ აბებს ამატებენ 1-2-ჯერ 10 დღის განმავლობაში.
იგივე	შავი ვირთაგვა	იგივე მეთოდით. შექმულ აბებს ამატებენ 2-3-ჯერ ორი კვირის განმავლობაში.

მინდვის პირობებში მისათუებლ ებს Stormis აბები ტანთავსებენ სემოდგომით მოსავლის აბების სემდეგ, ანდა გაზაფხულზე, როდესაც მრრრნელი სვინაარმდეგის ბუნებრივი საკვების დეფიციტი აკვთ. ხარჯის ნორმა 0,7-1,5 კგ/ჰა. აბები უნდა დაიყაროს მრრრნელი სვინაარმდეგის 10-15 მ. დასორები ტ. სეუმული აბების ადგილზე უნდა დაიდოს ახალი 7-10 დრის სემდეგ, მათის რული მოსპობამდე.

უსაფრტხოების ზომები:

Stormis გამოყენებისას დაცული უნდა იყოს უსაფრტხოების ზომები, როგორც მენარეტა დაცვის სასუალების მოხმარებისას. პრეპარატი უნდა სეინაოტორიგინალურ გარეულ სეფუტვაში, ბნელ, მსრალ ადგილას, რომელიც განკუთვნილია პრეპარატების სეხანად.

თბილისი, აკ. ვერტილის გამზირი 142 (სამთოკიშია),
მე-2 სართ., ოტაქი #15
ტელ /ფაქსი: 995 32 341 678
მობ.: 597 17 07 01, 597 17 07 02, 597 17 07 03,
597 17 07 06, 597 17 07 72
ელ .fosta: agrovitae@gmail.com

veterinari a umTavres yuradRebas moi Txovs

veterinari praqtikul i dasamecniero saqmianobissferoa, romel ic mimarTul ia yvel a saxis cxovel is, frinve-
l is, Tevzis da futkris daavadebebis profil aqtikisa da
mkurnal obis, adami ana saTvis j anmrTel i da usafrTxo
srul fasovani produqtebis warmoebisa da mosaxl eobis
gansakuTrebi T saSi Si gadamdebi daavadebebi dacvi saken.

zedmetad migvaCnia imis mtkiceba, Tu veterinariis
mniSvnel oba sazogadoebi sa da qveyni saTvis raoden di-
dia, romel ic saTaves pirvel yofil i Temuri wyobil e-
bidan iRebs, periodidan, rodesac adami ana cxovel ebi
moiSi naura da maTi j anmrTel obisaTvis zr unva ikisra.

saqarTvel osxva uZvel es qveynebTanerTad saqonl isa
da cxvris moSi naurebis erT-erTi uZvel esi keraa. Cvens
wel TaRri cxvamde VI-IV saukuneebSi dRevandel samxreT
kavkasiaSi pirveli saxel mwi foebi arsebobda, j erkol-
xeTi, Semdeg – Iberia, sadac veterinarul i medicina ma-
Ral doneze yofil a ganviTarebul i.

saukuneebis ganmavl obaSi tradiciul ad es dargi qve-
yanaSi yovel Tvis asrul eba da Tavis moval eobas.

ukanasknel periodSi qveyanaSi mimdinare sasikeTo so-
cial urma da ekonomurma cvl il ebebma saxel mwi fo ve-
terinarul i samsaxuris da TiToeul i veterinari special
istis saqmianobaze mniSvnel ovani gavlena moaxcina.
adre arsebul i mecxovel eobis msxvil i obieqtebis nac-
vl ad ganviTareba daiwo mci re da saSual o fermerul ma
da gl exurma mraval mxrivi mimarTul ebis meurneobebma,
roml ebic veterinarul i samsaxurebis axal i mimarTu-
l ebebis Camoyal i bebas da aTvi sebas moi Txovs.

zemoT aRniSnul is gansaxorciel ebl ad da veterina-
riaSi Tanamedrove moTxovnebis dasakmayofil ebl ad
garkveul i donis reforma – reorganizacia unda ga-
tardes, romel ic kerZo mraval profil iani veterina-
rul i servisebis Seqmnas da special istTa kval ifika-
ciis amaRl ebas Seuwyobs xel s.

saqarTvel oSi 14mil ionzemeti biol ogiuri obieqtia
(Tevzisa da futkris garda), roml ebsac daavadebaTa am-
ridebel i profil aqtikuri an sal ikvidacio RonisZie-
bebis gatarebis mizniT yovel dRiuri zedamxedvel oba,
yuradReba esaWi roeba. amas Tu daemateba egzotikuri
daavadebis mosal odnel i afeTqebis riski, maT winaaR-
mddeg kompl eqsuri RonisZiebebis SemuSaveba da gatare-
bis xel mZRvanel oba, am dros Tval saCinod gamoCndeba
veterinari eqimis rol i, pasuxismgebl oba da, saerTod,
qveyni saTvis veterinaris dargis mniSvnel oba.

amas Tanave unda aRiniSnos, rom statistikuri monace-
mebi T qveyanaSi epizootiuri mdgomareoba saxarbiel o
araris. yovel wl iurad registrirdebaj il exis, paste-
rel ozis, Roriskl asikuri Wiris, triqinel ozis, aues-
kis daavadebis, emfizematozuri karbunkul is, frinve-
l is niukasl is, marekis, pul orozis, l eptospirozis da
sxva aragadamdebi daavadebebis aTeul obi T SemTxveva.

uaRresad daZabul i epizootiuri mdgomareobaa co-
fis daavadebis mxriv. yovel wl iurad Sinaur cxovel eb-
Si 100-ze meti SemTxveva registrirdeba. SemTxvevebi a
gareul cxovel ebSi c. amis Sedegia, rom hidrofobi iT
yovel wl iurad saSual od 6-8 adami ani i Rupeba. marto

2012 wel s 30 a lasze metma adami ana mimarTla samkur-
nal o organizaciebs antirabiul i mkurnal obisaTvis. aR-
niSnul i cifrebi iseTi patara qveyni saTvis, rogoric
saqarTvel oa, katastroful ia.

aseve rTul i mdgomareobaa brucele ozis daavadebaze
rogorc adami anebSi, aseve – cxovel ebSi. Sesaswavl ia
tuberkulozozedaleikoze arsebul i mdgomareobac.

Cveni RmarwmeniT, epidemiologiuri da epizootiuri
situaciis gaj ansaReba qveynis keTil saimedobis aRia-
rebi saTvis erT-erTi mTavari pi robaa. es saerTaSoriso
epizootiuri biuros, j anmrTel obis dacvis msofil o
organizaciis, msofil o savawro da sxva saerTaSoriso
organizaciebis mxridan, upi robo moTxovnaa.

qveyanaSi veterinarul i saqmianobis radikal urad ga-
umj obesebi saTvis prioritetul ia:

1. veterinaris sferoSi saTanado kanonebis da nor-
matiul i aqtebis SemuSaveba-mi Reba;

2. ierarqis maRal i donis saxel mwi fo veterinarul i
administraciis, garkveul periodamde misi raionul i
da sofl is samsaxuris Seqmna. samsaxuris saqmianobis
ZiriTad mimarTul ebad unda gani sazRvros:

qveyanaSi veterinarul i keTil saimedobis mi Rweva-
SenarCuneba;

cxovel idan cxovel ze da cxovel idan adami anze (zo-
onozebi, zooantroponozebi) gadamdebi gansakuTre-
bi T saSi Si daavadebebis diagnostikisa da sawinaaRmd-
go RonisZiebebis grZel vadiani saxel mwi fo programe-
bis SemuSaveba da ganxorciel eba;

qveynis teritoriebis dacvis uzrunvel yofa sazR-
vargareTis qveynebidan cxovel Ta gadamdebi daavade-
bebis aRmZvrel ebis Semotani sa da gavr cel ebi sagan;

mosaxl eobis dacva cxovel ebisa da adami anebisaTvis
saerTo gadamdebi daavadebebi sagan;

veterinarul -sanitarul i Tval sazrisi T keTil saimed-
me cxovel eobis produqtebis, nedl eul is warmoebis da re-
al izaciis uzrunvel myofi RonisZiebebis ganxorciel eba;

sofl ad kerZo veterinarul i samsaxurebis Camoyal i-
bebis da samuSao pi robebis Seqmnis xel Sewyoba;

kontrol s daqvemdebarebul i produqt-nedl eul is eq-
sportisa da importis ganxorciel ebaze kanoni T dadge-
nil i zedamxedvel obisa da kontrol is ganxorciel eba.

3. maRal kval ificiuri damraval profil iani veteri-
nari special istebi saRzrda, roml is defici ti dRevand-
del i ganaTl ebis sistemis pi robebSi mosal odnel ia;

4. veterinariaSi aqtual ur saki Txebze samecniero-kvl e-
viTi saqmianobis aucil ebel i stimul ireba-xel Sewyoba.

Cezar Maci tize
sursaTis erovnul i saagentos mrCeveli,
veterinari is mecnerebaTa doqtori, ekol ogiur
mecnerebaTa akademi is namdvil i wevri

სინომ-ბლუ (170+340 გ/კგ)

მაღალეფექტური კონტაქტური ფუნგიციდი ბოსტნეული კულტურების, ვენახისა და ხეხილოვანი კულტურების დაავადებათა კომპლექსისაგან დასაცავად

პრეპარატის უპირატესობანი:

- სწრაფი მოქმედება დამავადებისთანავე
- მშვენიერი კომპონენტი ბოსტნეული კულტურების, ვენახისა და ხეხილოვანი კულტურების დაავადებებისაგან დასაცავად
- ფიტოტოქსიკურობის სრული არარსებობა
- სავაჭრო ხარჯვის დაბალი ნორმა

მოქმედი ნივთიერება: სილიმეის ქლორჰაენი 170 გ/კგ+ სინეზი (340 გ/კგ)
 პრეპარატული ფორმა: სველფაზალი ფუნგიციდი
 ქიმიური კლასი: არაორგანული ბარილიზი (სილიმეისფენილენი)
 და ლითონკარბამატები
 მოქმედების მექანიზმი: სილიმეის ქლორჰაენი განაპირობებს სოკოვანი სპორების ინჰიბიციას. სინეზი ახდენს სოკოს უჯრედებში შეხვედრის ფერმენტების ინჰიბიციას. წარმოქმნის კომპლექსურ ნაერთებს სოკოს უჯრედების მემბრანაში შიგნით კიდრისუნთვითი ჯგუფებთან, რას არღვევს ათმოგენთა უჯრედების მემბრანის ფუნქციას.
 დასვითი მოქმედების პერიოდი: შენახვითიდან 12 დღე
 მოქმედების სისწრაფე: შენახვითიდან 24 საათში
 ფიტოტოქსიკურობა: რეკომენდებული დოზების გამოყენების შემთხვევაში ფიტოტოქსიკურობა არ აღინიშნება

პრეპარატ სინომერის გამოყენების რეგლამენტი

ხარჯვის ნორმა, კგ/ჰა	კულტურა	მავნე ობიექტი	გამოყენების თავისებურება	ლოდინის პერიოდი, დამუშავების ჯერადობა	დამუშავებულ ნაკვეთზე გამოსვლის დღე
4-5	ვაზი	ჭრაქი, ანთრაქნოზი	შესურება ვეგეტაციის პერიოდში: ყვავილობამდე (4-6 ფოთლის ფაზაში), კოკრების განცალკევებისას და 10-14 დღეში 0.5%-იანი სამუშაო ხსნარით	25(3)	7(3)
5-6	ვაშლი	ქეცი	შესურება ვეგეტაციის პერიოდში: ვარდისფერი კონუსი-კვირტების გაშლის ფაზაში, როზეტის ფოთლების განვითარების, კოკრების გაფარდისფერების ფაზაში, ყვავილობისას (10 დღიანი ინტერვალით) 0.5%-იანი სამუშაო ხსნარით	25(4)	7(3)
2.5	კარტოფილი	ფიტოფტოროზი ალტერნარიოზი	შესურება ვეგეტაციის პერიოდში: კოკრების განვითარების ფაზაში და ყვავილობის დაწყებისას 0.4%-იანი სამუშაო ხსნარით	20(2)	5(3)
2.5	პამიდორი (ღია გრუნტი)	ფიტოფტოროზი		15(2)	5(3)
2.5	კიტრი (ღია გრუნტი)	პერონოსპოროზი	შესურება ვეგეტაციის პერიოდში: პირველ სართულზე ყვავილების განვითარებიდან და 10 დღიანი ინტერვალით 0.4%-იანი სამუშაო ხსნარით	10(2)	2(2)

მწარმოებელი: აგრი ალ (ბულგარეთი)

AGRIA-ს ოფისილური წარმომადგენელი საქართველოში
 “აგრიან ჯორჯია”

აგრიან ჯორჯია ეძებს დილერებს (წარმომადგენლებს) საქართველოს რეგიონებში

0159 თბილისი, სანდრო ახმეტაძის 10ა.
 კონსულტაცია და ტექნიკური დახმარება ტელ: 599 646470
 კომერციული საკითხები ტელ.: 599 967071

ლომთაგორა

გთავაზობთ ადგილობრივი წარმოების
უხვმოსავლიან ქართული ჯიშის ხორბლების
სათესლე მასალას

„ლომთაგორა 149“ (Triticum aestivum L)

ხასიათდება ადაპტაციის მაღალი უნარით;
ბუჩქი ნახევრადგართხმული;
მცენარე სწორმდგომი, 90-97 სმ სიმაღლის;
გამძლე და ზომიერად გამძლეა სოკოვანი
დაავადებების მიმართ;
თავთავი თეთრი, ფხიანი, სიგრძით 10-11 სმ;
მარცვალის ნითელი, მინისებრი კონსისტენ-
ციის;
1000 მარცვლის მასა 43 გრამი;
მარცვალში ნებოგვარას შემცველობა 23-25%;
საშუალო მოსავლიანობა 5-5,5 ტ/ჰა-ზე;
პოტენციური მოსავლიანობა 7-8,5 ტ/ჰა-ზე;
ჯიში „ლომთაგორა 149“ გამორჩეულია
საერთაშორისო სანერგედან (TNMUI6/PEL
74144/4/KVZ//ANE, 14 HRWSN-49)

„LOMTAGORA 149“ (Triticum aestivum L)

Good adapta - on ability;
The - llers are semi-prostrate;
Plant erect, height 90-97 cm;
Resistant or semi-resistant to fungi diseases;
The spike is white, bristled, height 10-11cm;
Red grain, vitreous;
1000 grain weight 43 gram;
Wet gluten content varies between 23-25%;
Yield 5-5.5 t/ha;
Potential yield 7-8.5 t/ha;
The variety “Lomtagora 109” has been selected
from interna - onal nursery (TNMUI6/PEL
74144/4/KVZ//ANE, 14 HRWSN-49).

„ლომთაგორა 123“ (Triticum aestivum L)

ჯიში ორთესელაა;
საშუალოზე მეტად ყინვაგამძლე და გვალვა-
გამძლე;
სტანდარტ ჯიშებთან შედარებით 4-5 დღით
საადრეო;
მცენარის სიმაღლე 80-90 სმ, ჩანოლისადმი
მდგრადი;
თავთავი თეთრი, ფხიანი, სიგრძით 11-12 სმ;
1000 მარცვლის მასა 48-52 გრამი;
მარცვალში ნებოგვარას შემცველობა 20-22%;
საშუალო მოსავლიანობა 5-6 ტ/ჰა-ზე.
პოტენციური მოსავლიანობა 7-8,5 ტ/ჰა-ზე.
ჯიში განკუთვნილია საქართველოში ხორბ-
ლის მთესველი ყველა რეგიონისათვის;
ჯიში „ლომთაგორა 123“ გამორჩეულია საერ-
თაშორისო სანერგედან (FRTL/Nemura, 7EYT-
IRR9823).

„LOMTAGORA 123“ (Triticum aestivum L)

Faculta - ve variety;
Middle cold and drought resistant;
4-5 day early mature then standard variety;
Plant height 80-90 cm, resistance to lodging;
1000 kernel weight 48-52 gram;
Wet gluten content varies between 20 -22.0%;
Yield 5-6 t/ha;
Potential yield 7-8,5 t/ha;
The variety is recommended for all wheat growing
regions of Georgia;
The variety “Lomtagora 123” has been selected
from interna - onal nursery (FRTL/Nemura).

საქართველო,
მარნეულის რაიონი,
შპს „ფირმა ლომთაგორა“

“FIRM LOMTAGORA” LTD,
Georgia, Marneuli Region,

ტელ.: (+995 99) 56-26-16;
(+995 91) 20-25-25

E-mail: info@lomtagora.com
www.lomtagora.com